

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Управління інформаційно-аналітичним підрозділом органу
державної влади»**

Студентки 2 курсу 8м групи
спеціальності
281 «Публічне управління та
адміністрування»

Шишки Наталії
Олександрівни

Науковий керівник:
кандидат економічних наук,
доцент

Сонько
Юлія Анатоліївна

Гарант освітньої програми:
Доктор держ. упр.,
професор

Орлова
Наталія Сергіївна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	6
1.1 Категоріально-понятійний аналіз інформаційно-аналітичного забезпечення органу державної влади.....	6
1.2 Характерні особливості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевого органу влади.....	18
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	28
2.1 Структурно-функціональний механізм інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності в Україні.....	28
2.2 Сучасний стан та проблеми функціонування механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевого органу державної влади в Україні.....	38
РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Ключовим трендом початку третього тисячоліття є перехід людства до епохи інформаційного суспільства, що супроводжується безпрецедентним зростанням ролі інформації та знання в усіх сферах життєдіяльності соціуму в цілому та в державному управлінні зокрема. Уже сформований світовий інформаційний простір, який зумовлює нові форми соціальних відносин та управління, масової комунікації та взаємодії, образу життя та стилю мислення. Відбувається активне зрушення та ускладнення різноманітних і різнопланових суспільних процесів, що починають взаємодіяти між собою і вливатися в глобальний інформаційний простір як елементи глобальної мережевої структури людства.

Нова парадигма публічного управління доби інформаційного суспільства зумовлює перехід від адміністративно-командних форм організації управлінських процесів до інформаційно-структурованих, оскільки в нових умовах ефективного врядування можуть забезпечити лише такі державно-управлінські рішення, які спираються на комплексну, систематизовану та логічну інформацію. Інформаційні ресурси та інформаційні процеси в цілому стають головними передумовами ефективності функціонування систем державного управління та місцевого самоврядування. Це вимагає від органів публічного врядування запровадження систем і структур інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади, застосування нових форм та технологій використання інформації, нових технологій її збирання, обробки та аналізу, створення й взаємодії інформаційних баз даних тощо.

У сучасних умовах будь-які ухвалення державно-управлінських рішень та побудова стратегічного курсу розвитку держави і суспільства мають базуватися на належному інформаційно-аналітичному забезпеченні, попередньому виробленні альтернативних варіантів таких рішень і

кваліфікованій оцінці кожного з них. Суб'єкт державного управління, керівник органу влади, має завжди брати до уваги імовірність появи нових сторін проблемної ситуації, а також можливість виникнення в ході чи в результаті прийнятого управлінського рішення нових проблемних ситуацій. Таким чином, ефективність державно-управлінських рішень та процесів державного управління в цілому на сучасному етапі безпосередньо залежить від наявності та якісного функціонування систем, служб та структурних підрозділів з інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності (далі – ІАЗД) органів державного управління від найвищого рівня до місцевих органів державної виконавчої влади. Все це обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад функціонування механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади, узагальнення та розробка практичних пропозицій щодо удосконалення процесів їх формування та функціонування в системі державного управління України.

Відповідно до мети дослідження даної роботи були поставлені такі **завдання**:

- проаналізувати категоріально-понятійний апарат інформаційно-аналітичного забезпечення органу державної влади;
- надати характеристику особливостям інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевого органу влади;
- розкрити та обґрунтувати структурно-функціональний механізм інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності в Україні;
- провести діагностику сучасного стану та проблем функціонування механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевого органу державної влади в Україні;
- обґрунтувати концептуальні основи модернізації механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органу державної влади.

Об'єктом дослідження є Подільська районна в місті Києві державна адміністрація як складова системи органів публічної влади України.

Предметом дослідження є процеси формування й функціонування механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади в Україні.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети було використано системну сукупність загальнонаукових методів та прийомів емпіричного пізнання (індукції й дедукції, аналізу, системного та функціонального підходів, класифікації та систематизації, спостереження та опису, пояснення та узагальнення). Зокрема, описовим методом та методом систематизації охарактеризовано джерельну базу дослідження. Логіко-семантичний метод дозволив поглибити понятійний апарат у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної виконавчої влади. Історико-описовий метод, метод єдності загального та часткового, методи аналізу стали основою розкриття змісту, сутності та характерних особливостей механізмів ІАЗД. Системно-структурний, структурно-функціональний та описово-пояснювальний методи застосовані для розкриття структурно-функціонального механізму ІАЗД, його сучасного стану та існуючих проблем. Метод спостереження й аналізу дали можливість дослідити специфіку кадрового забезпечення служб і підрозділів з інформаційно-аналітичного супроводу діяльності органів державної влади в Україні.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативно-правові акти України, монографічні дослідження та наукові публікації зарубіжних та вітчизняних вчених, а також особисті дослідження автора.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури, додатків; містить 10 таблиць, 11 рисунків, 2 додатків на 5 сторінках. Список використаних джерел включає 51 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

1.1 Категоріально-понятійний аналіз інформаційно-аналітичного забезпечення органу державної влади

В Україні термінологічна основа нормативно-правових актів інформаційної сфери не є досконалою, громадянам доводиться користуватися різноманітними енциклопедіями, тлумачними словниками, коментарями, але терміни внаслідок варіативності значення слів часто тлумачать по-різному. Відсутність чіткого і змістовного визначення термінів «інформаційні процеси», «інформаційна інфраструктура», «інформаційний продукт», «інформаційно-аналітичні системи», «інформаційно-аналітична робота», «інформаційно-аналітична діяльність», «інформаційно-аналітичне забезпечення» ускладнює тлумачення та дезорганізує їх використання.

Сьогодні в наукових працях вітчизняних та зарубіжних дослідників сфери інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) В. Авер'янова, І. Бачило, В. Брижка, М. Бутка, А. Гринберга, І. Древицької, Р. Калюжного, В. Козбаненка, І. Кузнецова, К. Маркелова, Є. Матвеева, О. Нестеренка, О. Пархоменка, В. Попова, Я. Пушака, С. Телешуна, В. Цветкова, В. Цимбалюка, В. Шаповала, М. Швеця використовуються різні дефініції, які тлумачаться відповідно до обраної теми роботи. Це лише підкреслює потребу опрацювання інформаційних дефініцій, уніфікованих для державного управління. Невирішеною частиною загальної проблеми є розробка та формування єдиного інформаційного словника термінів для подальшого розвитку нормативно-правової бази України, що регулюватиме діяльність органів державного управління та місцевого самоврядування.

Важко уявити державного службовця, який не розумів би важливості ролі інформації у процесі виконання посадових обов'язків. Не випадково одним із стратегічних завдань, передбачених Концепцією Національної програми інформатизації, є створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування [35, С. 122-123]. У цьому контексті визначна роль належить інформаційно-аналітичному забезпеченню як концептуальній основі ефективної діяльності органів державної влади.

У державному управлінні використовується певна сукупність термінів, якими позначаються вживані в даній сфері поняття, які є термінологічною базою, основою, системою або понятійно-категоріальним апаратом цієї галузі знань. На нашу думку, окрім базових дефініцій ІКТ «інформація», «інформаційні системи», «інформаційні ресурси» та «інформаційні технології», що повинні визначатись на законодавчому рівні, до предметної частини інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління слід відносити терміни, пов'язані з процесами пошуку, створення, обробки, аналізу, зберігання та використання інформації, а саме: «інформаційна інфраструктура», «інформаційні потоки», «інформаційні процеси», «інформаційний продукт», «інформаційна сфера», «інформаційно-аналітична діяльність», «інформаційно-аналітична робота», «інформаційно-аналітична система», «інформаційно-аналітичне забезпечення» [14, С. 17].

Слід зазначити, що досі відсутнє усталене наукове або закріплене в законодавчих актах базове інтегральне поняття «інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій». Відтак спробуємо здійснити класичний морфологічний аналіз і синтез основних системоутворюючих понять, що складають сутність і зміст досліджуваного феномену (див. рис. 1.1).

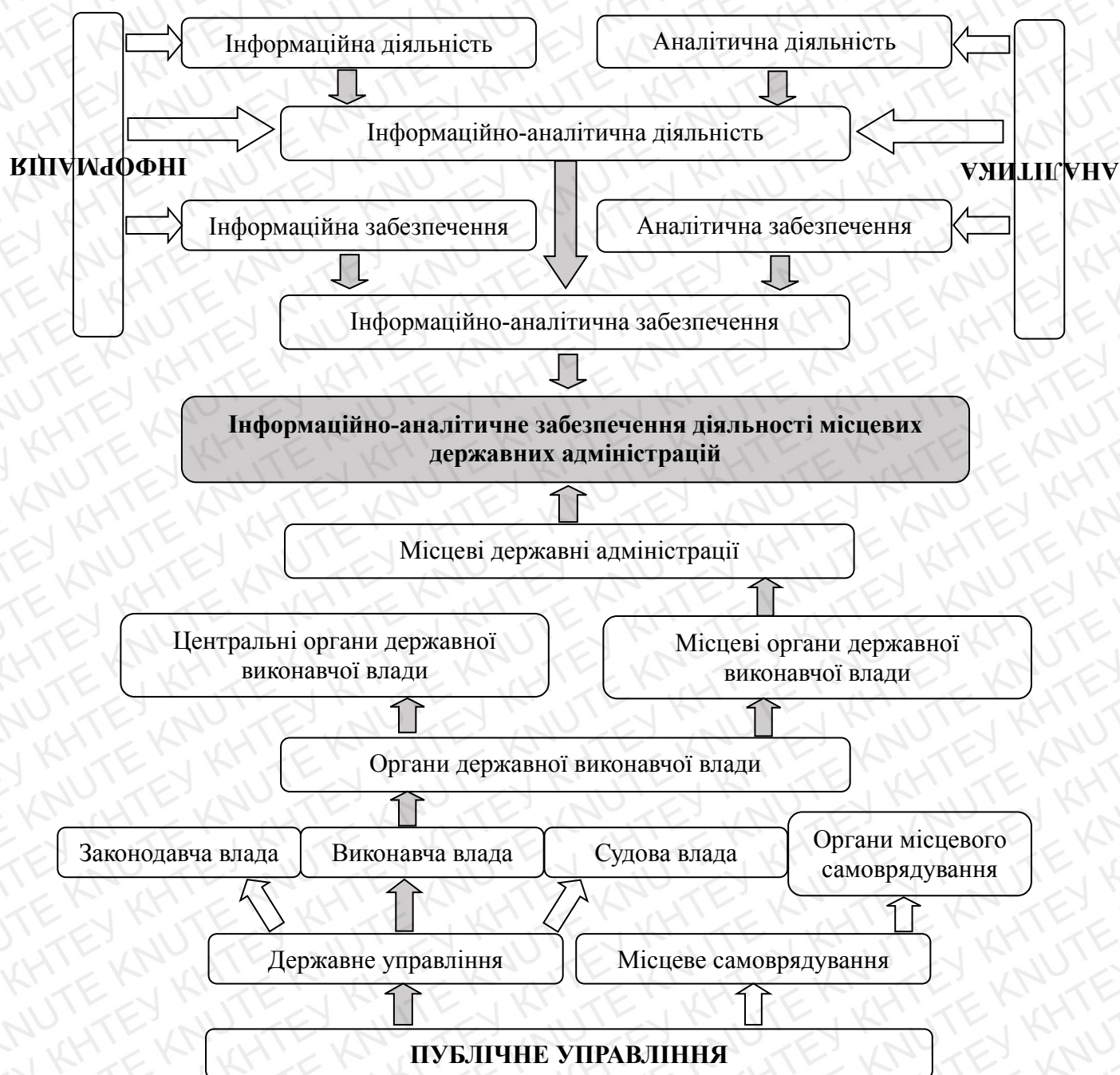

Рис. 1.1 Морфологічна модель формування поняття інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій та його місця в системі публічного управління держави

Побудовано на основі [8, С. 16; 11, С. 32; 20, С. 18]

Інформаційні ресурси (банки та бази даних), інформаційні системи (системи доступу до даних), а також інформаційні технології (програмне забезпечення комп'ютерів, комунікативні мережі) є необхідними засобами для здійснення всіх операцій з інформацією (проведення будь-яких видів

інформаційної взаємодії), що створюють інформаційну інфраструктуру. Основні принципи організації інформаційного процесу вперше сформульовано фахівцем зі стратегічної розвідки, американським генералом В. Плеттом: «... повідомляти достовірно, своєчасно та ясно» [26]. У результаті проведеного аналізу (табл. 1.1) вважаємо, що інформаційні процеси державного управління – це сукупність дій щодо відтворення, сприйняття, осмислення та оцінки інформації під час її циркуляції в державному апараті з метою встановлення на її основі інформаційних відносин для здійснення процесів управління.

Таблиця 1.1

Зміст поняття «інформаційні процеси»

Автор	Визначення
К. Маркелов [19], Л. Мухамедова [33, с. 59]	Інформаційні процеси – сукупність різних потоків відтворення, сприйняття, осмислення, оцінки інформації та вироблення на її основі відносин, диспозицій і позицій аудиторії до фактів, які відображаються в даній інформації, формування мотивів соціальної поведінки
В. Брижко, Р. Калюжний, М. Швець, О. Гальченко, В. Цимбалюк, О. Орехов [13, с. 86]	Інформаційні процеси: 1) процеси створення, збирання, оброблення, зберігання, пошуку, поширення, використання чи споживання інформації; 2) послідовність дій щодо пошуку, одержання, використання, поширення і зберігання інформації, а також будь-яка дія або сукупність дій, здійснених за допомогою процесів в автоматизованій системі, що пов'язані зі збиранням (набуттям, придбанням), створенням, реєстрацією, збереженням, захистом і поширенням (розповсюдженням, реалізацією) інформаційних продуктів
В. Попов [14, с. 307, 437]	Інформаційні процеси: 1) сукупність різних потоків відтворення, сприйняття, осмислення, оцінки інформації та вироблення на її основі відносин, диспозицій і позицій аудиторії до фактів, які відображаються в даній інформації, формування мотивів соціальної поведінки; 2) тривалі соціальні явища, які стосуються інформаційної сфери суспільства (де основним товаром і рушійною силою суспільного розвитку є інформація); охоплюють соціально-психологічну сферу; впливають на масову та індивідуальну свідомість
В. Дурдинець, М. Швець [32, с. 518]	Інформаційний процес – циркуляція інформації в апараті управління по горизонталі (між службами й органами одного рівня), по вертикалі (між різними рівнями управління) з зовнішнім середовищем, а також систему збирання, обробки й зберігання інформації
Т. Барташук [1, с. 15]	Інформаційні процеси – процеси створення, збирання, обробки, перетворення, зберігання, оновлення, пошуку, розповсюдження і споживання інформації
А. Гринберг [5, с.23]	Інформаційний процес – це сукупність процесів отримання, накопичення, обробки та передачі інформації

І. Древицька [7, с.44]	Інформаційні процеси – процеси відображення об'єктивного світу, які пов'язані з управлінням та зміною різновидів стану, що засобами відображення передаються від одного об'єкта до іншого
------------------------	--

Аналіз трактування терміна «інформаційна інфраструктура» різними дослідниками (табл. 1.2) дає змогу зробити висновок про те, що інформаційна інфраструктура державного управління – це сукупність інформаційних систем, мереж комунікативного зв'язку (технологічна основа) державних органів, що містять впорядковану інформацію (інформаційну базу) для запровадження механізмів реалізації інформаційно-аналітичного забезпечення. Сукупність повідомлень з тотожними властивостями, що утворюють інформаційний потік, у державному управлінні слід розглядати як організований рух структурованої інформації в інформаційній інфраструктурі (в інформаційних системах державного управління) від джерела до користувача, яка виражена в мовній, паперовій чи електронній формі і призначена для виконання управлінських функцій.

Таблиця 1.2

Зміст поняття «інформаційна інфраструктура»

Автор	Визначення
В. Брижко, В. Цимбалюк, М. Швець [9, с. 200]	Інформаційна інфраструктура – сукупність систем, що забезпечують продукування, накопичення, зберігання та поширення інформаційних продуктів, виробництво засобів виробництва інформаційних продуктів та їх поширення, виробництво інформаційних технологій, сервісне обслуговування елементів інфраструктури та підготовку кадрів
В. Попов [33, с. 50]	Інформаційна інфраструктура суспільства – сукупність всієї інформації, наявної у суспільстві на всіх носіях – як традиційних (книги, періодика, фольклор, твори мистецтва, культури, архітектури та ін.), так і сучасних (аудіо-, відеоносії, магнітні та ін.), а також організаційно-управлінських структур, засобів та технологій доступу до неї, її тиражування, доставки, трансляції, зберігання та ін., що забезпечує оптимальний рівень життєдіяльності суспільства
В. Фурашев, Д. Ланде [11, с. 7]	Інформаційно-комунікаційна інфраструктура – це сукупність територіально розподілених інформаційних систем, засобів комутації і керування інформаційними потоками, ліній зв'язку, мереж і каналів передачі даних, а також організаційних структур і нормативно-правових актів, що забезпечують їх ефективне функціонування
О. Дубас [8, с. 51]	Інформаційна інфраструктура – частина інформаційного простору, яка забезпечує створення і циркуляцію інформаційних потоків у

	просторі, має якісний і кількісний склад елементів, просторове їх розташування та взаємозв'язок, інформаційну продуктивність і пропускну спроможність
О. Нестеренко [23, с. 102]	Інформаційна інфраструктура об'єкта управління (підприємства) – обладнання, засоби і заходи, які створюють умови для переробки інформації, що супроводжує процес виробництва, а також для зв'язку
О. Литвиненко, І. Білько [18, с. 6]	Інформаційна інфраструктура – сукупність центрів і каналів створення, накопичення, зберігання, оброблення і розподілу інформації
Т. Барташук [1, с. 152].	Інформаційна інфраструктура – це інформаційна база та технологічна основа для запровадження механізмів інформаційного забезпечення
І. Бачило, Б. Топорнін [2, с. 65]	Інформаційна інфраструктура – сукупність інформаційних систем
Є. Матвеев [20, с. 110].	Інформаційна інфраструктура – це єдність систем розробки, створення, поширення та підтримки інформаційних продуктів (програмного забезпечення) та технічних засобів (технічного забезпечення), систем надання інформаційних послуг, систем підготовки кадрів, а також різноманітних інститутів, що забезпечують ефективну взаємодію вищезазначених компонентів і сприяють їх усебічному та комплексному розвитку

На підставі аналізу визначень терміна «інформаційний продукт» різними дослідниками (табл. 1.3), на нашу думку, слід вважати, що інформаційний продукт у державному управлінні – це об'єктивно закріплена на матеріальному носії документально зафіксована інформація, яка є результатом застосування інформаційних технологій під час інформаційної діяльності.

Використання інформаційного забезпечення для реалізації будь-якого виду діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади безпосередньо пов'язано зі здійсненням державного управління.

Таблиця 1.3

Зміст поняття «інформаційний продукт»

Автор	Визначення
В. Дурдинець, Є. Моїсєєв [28, с. 465]	Інформаційний продукт — це результат інформаційної діяльності, процес матеріальної реалізації якої надає продукцію
В. Брижко, В. Цимбалюк, М. Швець [9, с. 141; 10, с. 214]	Інформаційний продукт – 1) об'єктивно закріплені на носії знання, що підготовлені для їх матеріальної реалізації у вигляді продукції; 2) закріплена на носії інформація, підготовлена для споживання, автоматизованої обробки і поширення за допомогою мережі передачі

	даних
В. Брижко, Р. Калужний [13, с. 86]	Інформаційний продукт – створена виробником сукупність документованої інформації, відомостей, даних і знань, яка призначена для забезпечення інформаційних потреб користувача
Т. Барташук [1, с. 15]	Інформаційний продукт – документована інформація, підготовлена відповідно до потреб користувачів і призначена для їх задоволення або така, що використовується ними
А. Гринберг, Н. Горбачев [5, с. 24].	Інформаційний продукт – інформація, отримана в результаті реалізації інформаційної технології

Взаємодія основних компонентів інформаційного забезпечення державного управління: інформаційних ресурсів, інформаційних систем, інформаційних технологій (комп'ютерних програм, технічних засобів) та забезпечувальних елементів інформаційної діяльності створює інформаційну базу для реалізації аналітичних процедур під час розробки та прийняття управлінських рішень. Для того щоб пізнати будь-яку подію, необхідно мати інформацію про неї. Фактично отримана інформація – це окремі відображення події, які називають фактами. У фактах (явищах) міститься в неявному (прихованому) вигляді їх взаємозв'язок. Виявлення цих зв'язків і є діяльністю аналітика. Інформація та аналітика стають стратегічними важелями державного управління.

Інформаційна аналітика містить тісно пов'язані між собою інформаційний аналіз та інформаційний синтез. Інформаційний аналіз – загальний процес вивчення, перероблення, розкладу інформації на елементи. Інформаційний синтез – цілеспрямований процес узагальнення та перетворення суттєвої інформації.

Для розробки та використання інформаційно-аналітичних технологій у державному управлінні необхідна співпраця і взаєморозуміння ІТ-спеціалістів та аналітиків у технологіях прийняття рішень, комп'ютерному аналізі даних, розробці та впровадженні програмного забезпечення, комунікаційних технологій; експертних методах аналізу та синтезу, управлінні ризиками. Специфіка аналітичних досліджень у сфері державного управління зумовлена необхідністю комплексного підходу до аналізу

політичних, економічних та соціальних факторів, які повинні враховуватися під час створення державних інформаційно-аналітичних систем.

Інформаційно-аналітична система має забезпечувати комп'ютеризацію як інформаційної, так і аналітичної роботи. Останнім часом з'явилося безліч публікацій, а також посилань, де йдеться про інформаційно-аналітичні системи, розроблені в різноманітних галузях (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Зміст поняття «інформаційно-аналітичні системи»

Автор	Визначення
В.Брижко, Р. Каложний [13, с. 87]	Інформаційно-аналітична система – автоматизована інформаційна система, призначена для аналізу і синтезу відомостей з деякого первісного масиву даних, що зберігаються в ній, нової інформації, яка в явному вигляді відсутня в первісному масиві
Л. Полякова [27, с. 77]	Інформаційно-аналітична система – комплекс методів та засобів збору, групування, аналізу та відбору інформації, необхідних для здійснення ефективного управління. Інформаційно-аналітична система державного управління – система, яка забезпечує автоматизацію комплексу управлінських та ділових процесів, упровадження сучасних засобів електронного документообігу й автоматизованих управлінських рішень за допомогою мережі Internet
О. Нестеренко [23, с. 26]	Інформаційно-аналітичної системи – це автоматизована система, що містить крім корпоративної інформації довідкового характеру алгоритми аналізу ситуацій, що виникають при розв'язанні конкретних задач, які характерні для даного проблемно-орієнтованого інформаційного простору, а також алгоритми прогнозу розвитку ситуацій з видачею рекомендацій з прийняття рішень. Інформаційно-аналітичні системи в органах державної влади – суспільні структури, що включають інформаційні технології, інформаційні системи й інформаційні ресурси для забезпечення здійснення інформаційно-аналітичної діяльності
О. Нестеренко [22, с. 55].	Інформаційно-аналітичні системи – суспільні структури, що містять у собі інформаційні технології, інформаційні системи й інформаційні ресурси для забезпечення здійснення інформаційно-аналітичної діяльності
І. Древицька [7, с. 52]	Інформаційно-аналітична система – інформаційна система для забезпечення прийняття рішень з використанням методів (системного аналізу, економіко-математичного моделювання) та техніки управління
О. Додонов [6, с. 29]	Інформаційно-аналітичні системи – система для інформаційно-аналітичної підтримки процесів підготовки, прийняття та контролю рішень шляхом вирішення завдань обробки, аналізу та надання керівництву повної та достовірної інформації

На основі проведеного аналізу автор вважає, що під інформаційно-аналітичними системами в державному управлінні слід розуміти

інформаційні (комп'ютерні) системи детермінації управлінських процесів та рішень. Для оптимального використання терміна «інформаційно-аналітичні системи» в галузі державного управління необхідно проаналізувати такі складові цього системного утворення, як «інформаційна робота» та «аналітична робота» (табл. 1.5). На нашу думку, під терміном «інформаційно-аналітична робота в державному управлінні» слід розуміти цільову роботу фахівця-аналітика з отримання синтезованої, логічно обґрунтованої, проаналізованої системної інформації.

Таблиця 1.5

**Зміст понять «інформаційна робота», «аналітична робота»,
«інформаційно-аналітична робота»**

Автор	Визначення
В. Ортинський, З. Кісіль [24, с. 92]	Аналітична робота в органах виконавчої влади – це збирання та обробка соціальної інформації для обґрунтування управлінських рішень, які приймаються
С. Телешун [29, с. 43]	Інформаційно-аналітична робота – робота, кінцевим продуктом якої є аналітичний документ
Д. Семир'янов [31, с. 20]	Інформаційно-аналітична робота – важлива допоміжна діяльність (стосовно управлінської діяльності), що забезпечує стадії визначення проблем системи управління та їх аналіз; підготовки та прийняття управлінського рішення; контролю за його виконанням та оцінки ефективності
Ю. Чичелов, К. Сомик [35, с. 5]	Інформаційно-аналітична робота – робота, яка складається з отримання, накопичення, обробки відомостей про навколишній світ (матеріальних об'єктах та явищах) та спрямована на отримання найкращих (із суб'єктивної позиції) управлінських рішень з організації дій, що забезпечують пристосування до оточуючих умов та існування в них
Е. Степанова, Н. Хмелевська [34, с. 15]	Аналітична робота – процес отримання важливих відомостей на основі синтезу інформації, отриманої з множини відкритих джерел
І. Кузнецов [17, с. 19]	Інформаційна робота – діяльність із забезпечення посадових осіб необхідною інформацією для вирішення покладених на них завдань. Аналітична робота – складова частина творчої діяльності, яка призначена для оцінки інформації та підготовки прийняття рішень, становить основний зміст повсякденної роботи кожного керівника чи службовця

Інформаційно-аналітична діяльність характеризує сукупність операцій, пов'язаних з оцінкою стану керованого об'єкта, пошуком шляхів поліпшення його діяльності або усунення небажаних впливів зі сторони ситуації, що

виникла. Для цього використовується зібрана й опрацьована інформація про конкретну мету та чинники, що породили відповідну ситуацію. Аналітична діяльність «обслуговує» всі етапи процесу управління, надаючи можливі варіанти його здійснення. У результаті проведеного аналізу (табл. 1.6), вважаємо, що інформаційно-аналітична діяльність у державному управлінні – це комплекс дій фахівця-аналітика у сфері державного управління, політики, економіки, що пов'язаний з виявленням, отриманням, ознайомленням, обробкою, опрацюванням первинних даних та відомостей з метою перетворення їх на необхідні знання, для забезпечення прийняття управлінських рішень.

Інформаційно-аналітичну діяльність можна розглянути за допомогою застосування системного підходу, як сукупність основної, управлінської і забезпечувальної складових та їх взаємозв'язки.

Таблиця 1.6

Зміст поняття «інформаційно-аналітична діяльність»

Автор	Визначення
В. Попов [33, с. 53], К. Маркелов [19]	Інформаційно-аналітична діяльність – діяльність інформаційно-аналітичних підрозділів органів державної служби та приватних корпорацій, яка складається з діагностики, прогнозування та моделювання інформаційних процесів, подій, відносин, технологій, що допомагають приймати управлінські рішення і сприяють їх практичному втіленню
К. Маркелов [19, с. 3]	Інформаційно-аналітична діяльність – діяльність аналітиків та аналітичних груп, які займаються дослідженням і моделюванням інформаційної сфери соціуму, формуванням методології соціального управління з використанням масової й спеціалізованої інформації, а також практикою управління інформаційними процесами
С. Телешун, О. Титаренко [29, с. 10]	Інформаційно-аналітична діяльність – особливий напрям інформаційної діяльності, пов'язаний з виявленням, опрацюванням, збереженням та поширенням інформації переважно у сфері управлінської, політичної та економічної діяльності
О. Пархоменко [25, с. 42 – 45]	Інформаційно-аналітична діяльність – діяльність, яка, використовуючи можливості інформаційно-аналітичних служб, активно оперуючи інформаційними продуктами і послугами, спрямована на виконання завдання якісно-змістовного перетворення інформації, функціонально перетинаючись у цьому плані з науковою (виробництво нового знання) і управлінською (розробка варіантів рішень, сценаріїв) діяльністю
П. Шпига [36, с. 14 – 16]	Інформаційно-аналітична діяльність – особливий напрям інформаційної діяльності, пов'язаний з виявленням, опрацюванням,

	збереженням і поширенням інформації у сфері управлінської, політичної та економічної діяльності
О. Нестеренко [22, с. 40]	Інформаційно-аналітична діяльність – сукупність дій та заходів з метою обґрунтування прийняття рішень на основі методів і засобів збирання, обробки та аналізу даних на основі інформаційних технологій
В. Козбаненко [4, с. 307].	Інформаційно-аналітична діяльність у державному управлінні – діяльність, пов’язана зі збиранням, обробкою, аналізом інформації про складні соціальні, політичні та економічні системи

Сутність основної складової полягає в інформаційно-аналітичній роботі (може розглядатись як автономна діяльність), що здійснюється з метою отримання інформаційно-аналітичного продукту. Управлінська та забезпечувальна складові є супровідними видами діяльності стосовно основної. Перша спрямована на формування та реалізацію управлінського рішення для досягнення мети основної складової. Виконання основних та управлінських функцій завжди потребує певних механізмів забезпечення їх реалізації, якими є забезпечувальні функції (забезпечувальна складова). На підставі проведеного автором дослідження [15] та аналізу трактувань, наданих іншими науковцями (табл. 1.7), визначаємо інформаційно-аналітичне забезпечення державного управління як комплекс забезпечувальних заходів реалізації інформаційно-аналітичної діяльності, які передбачають дослідження об’єктів і суб’єктів управлінських рішень (за допомогою їх розкладання на елементи та виявлення характеру зв’язків між ними), що відбуваються в інтересах підвищення ефективності державного управління та мають на меті: пізнання сутності, причин та тенденцій розвитку подій або явищ зовнішнього і внутрішнього середовища, розгляд та оцінювання ситуацій, вироблення на основі аналізу та обробки отриманої інформації висновків, рекомендацій та коментарів.

Таблиця 1.7

Зміст поняття «інформаційно-аналітичне забезпечення»

Автор	Визначення
В. Попов [14, с. 202]	Інформаційно-аналітичне забезпечення в органах державної влади – оперативне надання кінцевому користувачу (у державному управлінні – особи, які приймають рішення – державні службовці) необхідного обсягу достовірної інформації
С. Телешун [29, с. 9]	Інформаційно-аналітичне забезпечення – це сукупність технологій, методів збирання та обробки інформації, що характеризує об'єкт управлінського впливу (соціальні, політичні, економічні й інші процеси), специфічних прийомів їх діагностики, аналізу й синтезу, а також оцінки наслідків прийняття різних варіантів політичних рішень
О. Пархоменко [25, с. 15 – 16]	Інформаційно-аналітичне забезпечення – система взаємопов'язаних методів, заходів і засобів (науково-методичного, соціально-політичного, техніко-економічного й організаційно-правового характеру), які реалізують створення і функціонування технології процесу збирання, передачі, переробки, зберігання та видачі (відображення), а також використання інформації з метою здійснення ефективної діяльності в тій чи іншій сфері
Д. Семир'янов [31, с. 39]	Інформаційно-аналітичне забезпечення – сукупність дій та заходів, на основі концепцій, методів, засобів і нормативно-методичних матеріалів зі збирання, обробки та аналізу даних, відомостей, знань на основі інформаційних технологій з метою визначення найефективніших управлінських рішень
Я. Пушак [30, с. 31]	Інформаційно-аналітичне забезпечення управління розвитком підприємництва в регіоні – органічна сукупність вихідних даних, показників та методів їх визначення і аналітичної оцінки, що може бути науково-методичною передумовою для прийняття регіональними органами управління відповідних рішень під час визначення ефективних напрямків розвитку підприємництва
Л. Мачкур [21, с. 32]	Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного контролю – комплекс методів і прийомів збору, групування, ущільнення, аналізу і розподілу інформації, які необхідні для виконання функцій стратегічного контролю
М. Бутко [3, с. 35]	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування – основа процесів визначення та прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень, що базується на сучасних інформаційних технологіях, методах аналізу синтезу інформації, відповідній системі науково-технічної та економічної інформації
І. Ібрагімова [12, с. 33]	Інформаційно-аналітичне забезпечення державного управління – формування політичного потенціалу органів, що здійснюють державне управління, як здатності розробляти й впроваджувати послідовну ґрунтовну державну політику

Таким чином, для вироблення єдиного тлумачення основних інформаційних дефініцій, уточнення їх значень (під час застосування в нормативно-правових актах органів державної влади), здійснення ефективної інформаційної діяльності, формування відповідних інформаційних ресурсів, надання інформаційних послуг та створення адекватних механізмів реалізації інформаційно-аналітичного забезпечення у сфері державного управління необхідно створити інформаційний тезаурус, який слід реалізувати у вигляді словника понять і термінів зі зв'язками між ними.

1.2 Характерні особливості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевого органу влади

Наукова логіка стверджує, що будь-який інститут виникає внаслідок суспільного запиту на виконання певної функції, що може супроводжуватися наявністю низки супровідних та дотичних функцій. У свою чергу будь-яка функція передбачає цілепокладання – формулювання мети діяльності та головних завдань, спрямованих на досягнення поставленої мети. Завдання мають виконуватися суб'єктами реалізації даної функції у відповідності до окреслених принципів та закріплених нормативно-процедурних вимог. На цій методичній основі спробуємо провести аналіз змістовної сутності інституту інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади.

Відтак, можна стверджувати про існування низки наступних дотичних функцій інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади:

- управлінської (забезпечує інформаційний супровід управлінської діяльності, а саме, процесів підготовки, прийняття, реалізації та контролю за виконанням управлінських рішень);

- інформаційної (спрямована на забезпечення суб'єктів управління інформацією, необхідною для ефективного виконання поставлених завдань) [21, С. 37];
- комунікативної (сприяє встановленню комунікативних зв'язків у процесі здійснення управлінської діяльності) [23, С. 17];
- діагностичної (спрямована на отримання об'єктивної картини ситуації, що склалася та її діагностики) [19, С. 37];
- організаційної (забезпечує організацію процесу управління, координованість дій при виконанні завдань) [16, С. 196];
- пізнавально-ментальної (сприяє зміні розуміння сутності явищ та зміні ментальності суб'єктів управління) [10, С. 30].

Так, до зовнішніх функцій дослідниця відносить: демократизацію державного управління; сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства; організацію соціальної взаємодії органів державної виконавчої влади та громадянського суспільства; створення соціальної єдності в суспільстві; формування соціально-ідеологічних установок громадянського суспільства.

У свою чергу, до внутрішніх функцій віднесено наступні:

- забезпечення внутрішніх комунікацій в системі державного управління;
- організація доступу до внутрішніх і зовнішніх інформаційно-аналітичних продуктів;
- забезпечення необхідного рівня якості підготовки публічно-управлінських рішень;
- забезпечення необхідного рівня якості аналізу та прогнозування державно-управлінських ситуацій та проблем;
- прогнозування наслідків прийнятих управлінських рішень, оцінки їх впливу на подальший розвиток держави й суспільства [24, С. 133-134].

У найбільш узагальненому вигляді можемо стверджувати, що метою інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління є

підвищення загальної ефективності державного управління на основі створення певного аналітичного продукту як інформаційної основи для підготовки, прийняття, реалізації та контролю за виконанням державно-управлінського рішення.

Узагальнюючи й систематизуючи наведені вище підходи можемо виокремити чотири групи завдань інформаційно-аналітичного забезпечення органів публічної влади:

- загальносистемні, спрямовані на певне виконання загальних функцій державного управління та місцевого самоврядування як відповідної складової загальної системи управління державою;
- спеціалізовані, покликані організувати й забезпечити процес безпосередньо інформаційно-аналітичної діяльності відповідними інституціями та структурними підрозділами органів публічної влади;
- освітньо-кадрові, призначені для залучення до професійної інформаційно-аналітичної діяльності компетентних фахівців, підготовки необхідної кількості професійних кадрових ресурсів;
- технологічні, пов'язані з особливостями використання новітніх інформаційних технологій, комп'ютерного програмного забезпечення, електронного документообігу та електронного врядування [25].

Реалізація наведених завдань передбачає відповідні процедури, що складаються у послідовний алгоритм дій державних службовців інформаційно-аналітичних служб і підрозділів органів публічної влади. Такий алгоритм починається з постійного моніторингу ситуації в предметному полі державного управління. Моніторинг передбачає вивчення усього потоку інформації, що надходить до органів державного управління, узагальнення цієї інформації, її співставлення та представлення керівним особам, зацікавленим у такого роду інформації. Результати аналізу джерел інформації виступають основою для формування аналітичних довідок, доповідей, записок, оглядів чи інших документів, метою яких є поточне інформування керівництва. Крім того, сукупність матеріалів моніторингу та

аналізу інформаційних джерел може утворювати так звану базу даних, яка надасть можливість повторного використання зібраної інформації з метою порівняння чи співставлення минулих та поточних ситуацій.

Реалізація наступного завдання, – експертно-аналітичного забезпечення, – вимагає залучення до процесу інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління висококваліфікованих спеціалістів із досвідом роботи у проблемних галузях.

Процеси збирання та первинного опрацювання інформації – це найбільш рутинна і трудомістка частина процесу інформаційно-аналітичного забезпечення, адже здійснення останнього безпосередньо базується на зазначених процесах. Від успішної реалізації процесів збирання та первинного опрацювання інформації залежить ефективність інформаційно-аналітичного забезпечення загалом [26; 27].

Створення системи автоматизованої підтримки аналітичних досліджень дозволяє організувати ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державного управління шляхом застосування спеціальних інформаційних, прикладних чи лінгвістичних програмних засобів.

Взявши до уваги погляди різних дослідників стосовно завдань, виконання яких має забезпечувати система інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади, вважаємо за доцільне виділити серед них основні:

- підбір достовірних джерел первинної інформації, її відбір, опрацювання, збереження та надання зацікавленим особам;
- організація інформаційних зв'язків між структурними підрозділами органу державної влади;
- розроблення альтернативних варіантів поведінки у проблемній ситуації та формування відповідних пропозицій суб'єктам управління;
- забезпечення постійного фахового інформаційного супроводу діяльності органу управління [29, С. 8-9].

Загальний взаємозв'язок функцій, мети, завдань, процедур та принципів інформаційно-аналітичного забезпечення можна відобразити у вигляді (рис. 1.2).

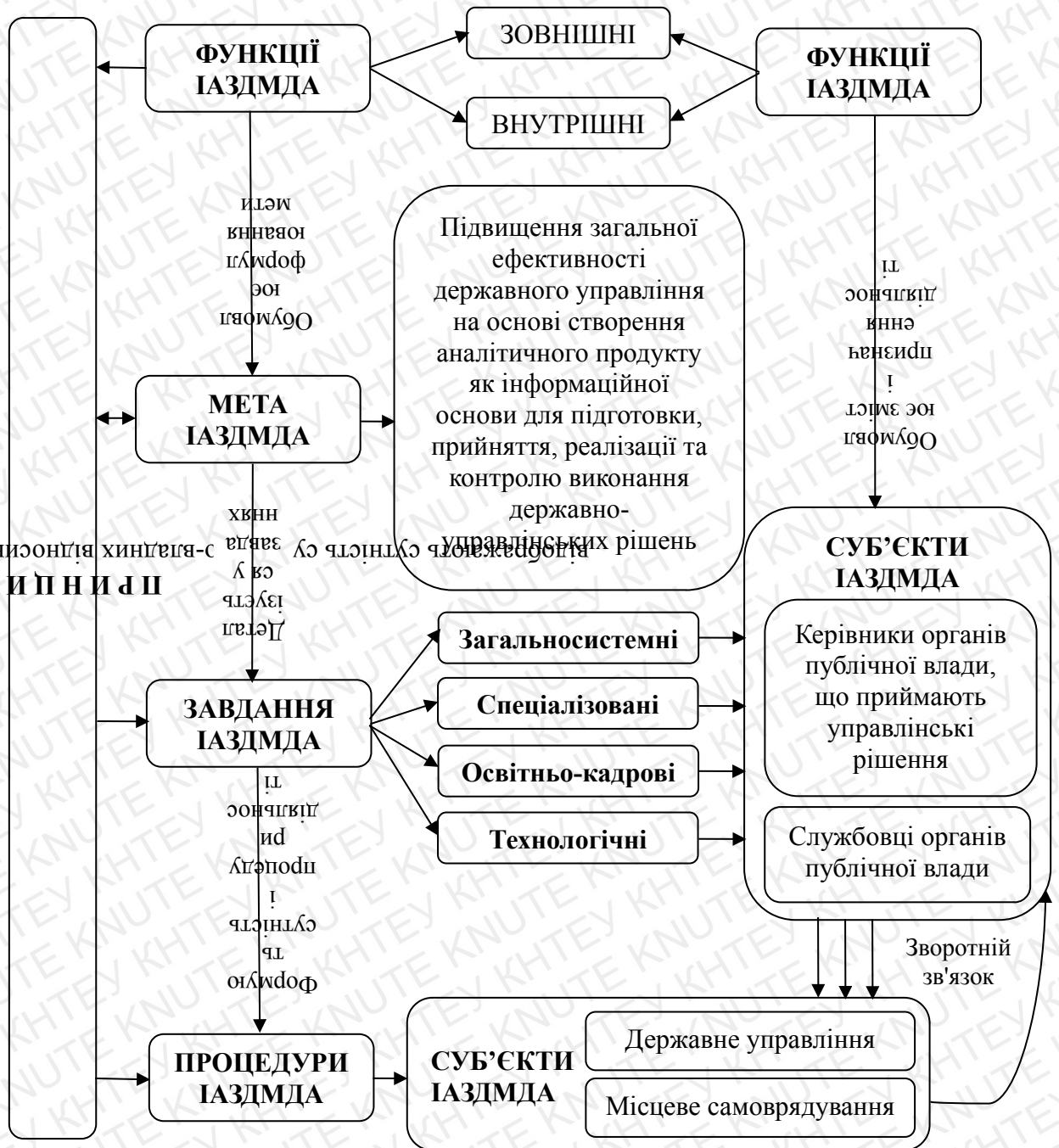

Рис. 1.2 Взаємозв'язок функцій, мети, завдань, процедур та принципів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій

Побудовано на основі [30, С. 221-223; 32, С. 30-33]

З рис. 1.2 очевидно, що сутність суспільно-владних відносин, стиль і методи державно-управлінської діяльності відображаються у відповідних принципах, що можуть бути як загальними для всієї системи публічного управління, так і для сфери інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади зокрема. Погоджуємося із думкою, що останні принципи обумовлені загальними принципами функціонування держави, державних органів і системи публічного управління в цілому [30, С. 115].

Узагальнюючи огляд наукового розуміння принципів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної влади українськими дослідниками та спираючись на системно-функціональний підхід, можна виокремити сімейство загальних та спеціальних принципів такої діяльності (див. рис. 1.3).

Наступним елементом нашого аналізу є процедури, за якими має відбуватися інформаційно-аналітична діяльність. При визначенні етапів інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління, на нашу думку, доцільно враховувати факт, що інформаційно-аналітичне забезпечення направлене на задоволення інформаційних потреб суб'єктів управління з метою прийняття останніми максимально ефективних рішень. Тому при проектуванні інформаційно-аналітичного забезпечення слід враховувати і процес прийняття управлінського рішення, адже процеси підготовки, прийняття та реалізації виважених, доцільних та науково-обґрунтованих державно-управлінських рішень є досить складними і складають суть державного управління.

Таким чином, на нашу думку, процес інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління має враховувати елементи процесу прийняття рішення та включати наступні етапи:

- 1) ідентифікація (визначення) проблемної ситуації, що передбачає визначення об'єкта, предмета, цілей та завдань інформаційного забезпечення;

Рис. 1.3 Принципи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади

Побудовано на основі [33; 34; 37, С. 47-49]

2) аналіз ситуації, тобто збір необхідних фактів щодо досліджуваної ситуації, їх систематизація та опрацювання;

3) розробка практичних рекомендацій для особи, яка приймає рішення, побудова альтернативних варіантів подальших дій, направлених на досягнення бажаного результату;

- 4) аналіз та оцінка, пошук негативних та позитивних елементів у кожному із запропонованих варіантів поведінки;
- 5) виклад напрацьованого інформаційно-аналітичного матеріалу, складання інформаційно-аналітичних документів;
- 6) вибір суб'єктом управління (на основі інформаційно-аналітичного матеріалу) найбільш оптимального для даної проблемної ситуації рішення;
- 7) реалізація прийнятого рішення;
- 8) перевірка результатів реалізації прийнятого рішення – повторний аналіз ситуації та переоцінка проблемної ситуації;
- 9) складання за результатами перевірки інформаційно-аналітичних документів;
- 10) внесення суб'єктом управління (при необхідності) коректив у обраний варіант дій, побудова (на основі поданого інформаційно-аналітичного матеріалу) нової схеми поведінки та розробка інших альтернатив [38, С. 86-88].

Послідовність етапів інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління представимо у вигляді наступного алгоритму (рис. 1.4).

З рис. 1.2 видно, що функції та завдання обумовлюють зміст і сутність діяльності державних службовців структурних підрозділів з інформаційно-аналітичного забезпечення як безпосередніх суб'єктів такої діяльності.

Отже, головними суб'єктами такого інформаційно-аналітичного забезпечення вважатимемо інформаційно-аналітичні підрозділи органів державної влади, інформаційні агентства, незалежних інформаційних аналітиків, та інших осіб, які проводять збір та аналіз інформації щодо проблемних ситуацій, що мають місце в суспільстві і забезпечують такою інформацією суб'єктів державного управління.

Водночас до кола суб'єктів вважаємо за потрібне ввести також керівників структурних підрозділів, установ та закладів державної влади, які, як споживачі результатів діяльності з ІАЗДМДА, використовують отримані

аналітичні документи для підготовки та ухвалення публічно-управлінських рішень – отже, є заключною ланкою усього процесу інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів публічної влади.

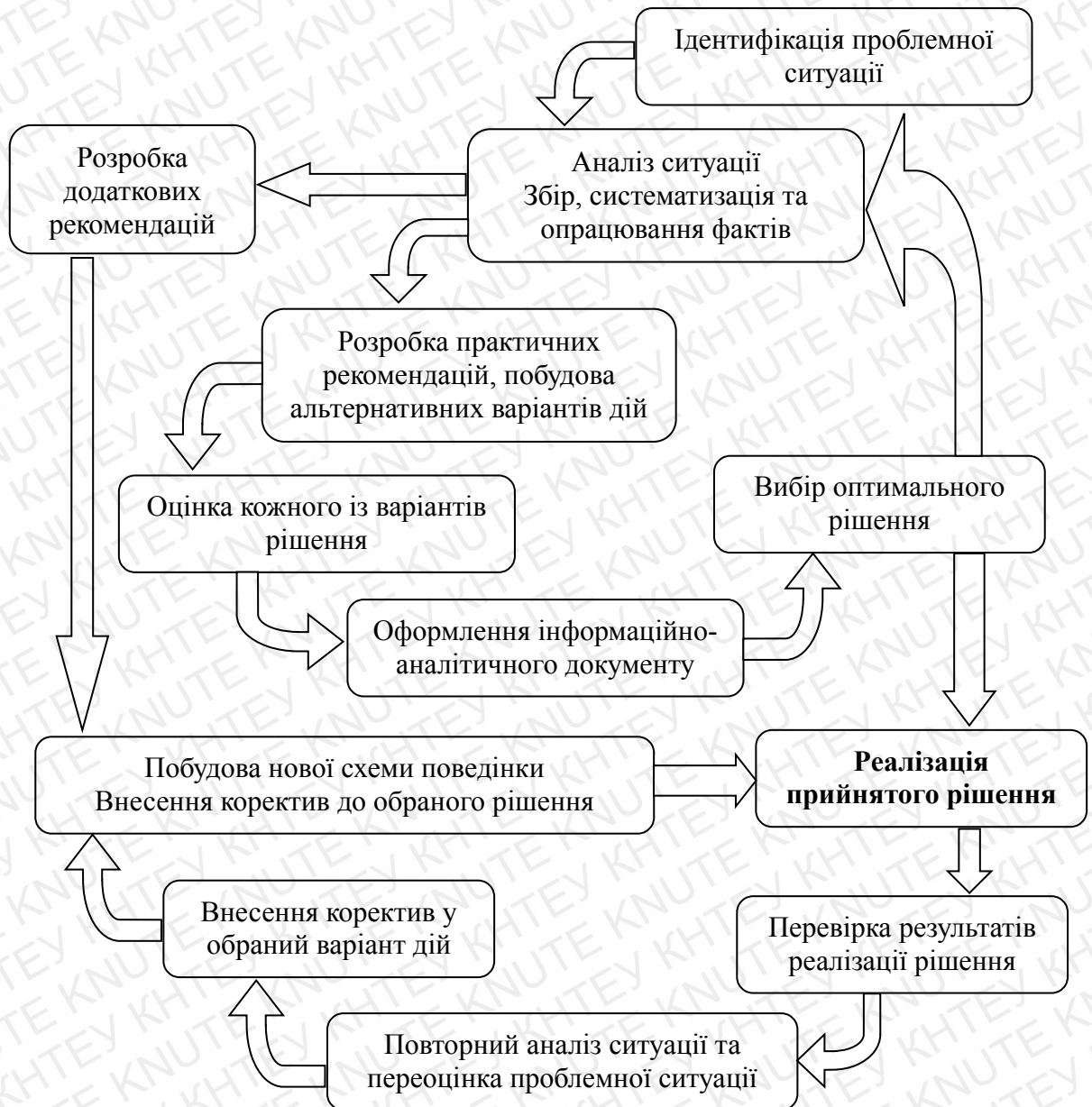

Рис. 1.4 Алгоритм діяльності структурних підрозділів і служб інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів публічної влади

Побудовано на основі [40; 42, С. 235-237]

Якщо вже з мети ІАЗД місцевих органів влади випливає головне призначення цієї діяльності – підвищення загальної ефективності публічного управління на основі створення певного аналітичного продукту як інформаційної основи для підготовки, прийняття, реалізації та контролю за

виконанням публічно-управлінського рішення, то є очевидним, що ключовими об'єктами ІАЗДМДА є саме публічно-управлінські рішення, а оскільки саме вони виступають сутністю як державного управління, так і місцевого самоврядування, то кінцевими суб'єктами ІАЗДМДА можна визначити системи державного управління й місцевого самоврядування [44, С. 10].

Таким чином, проведений в даному підрозділі аналіз дає змогу підійти до визначення сутнісного змісту інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів публічної влади як відповідної підсистеми публічного врядування, що, у свою чергу, становить собою самостійну систему з певною ієрархією структурних елементів-підсистем, функціонально покликаних до виконання окремих завдань та наділених для цього відповідними повноваженнями.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

2.1 Структурно-функціональний механізм інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності в Україні

З метою визначення місця ІАЗД в структурному плані, необхідно згенерувати життєвий цикл державно-управлінського рішення (див. рис. 2.1), адже оскільки функції управління є основою для формування структури системи, що управляє, і взаємодії її компонентів, то їх прийнято вважати однією із фундаментальних категорій державного управління [44].

З рис. 2.1 видно, що у структурному плані значна частина життєвого циклу державно-управлінських рішень відноситься до поля діяльності структурних підрозділів з інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади. З огляду на те, що інформаційно-аналітична діяльність є елементом реалізації будь-якої функції державного управління, то в структурному змісті механізм інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління варто представити за основними функціями з числа тих, які впливають з природи управлінської діяльності [45; 288]. Тому можна говорити про існування структурно-функціонального механізму ІАЗД органів влади, як відповідної системи структурних та функціональних елементів комплексного механізму державного управління. Така система покликана забезпечувати посилення функціональної складової суб'єктів управління, як одного із елементів системи державного управління.

Реалізація структурно-функціонального механізму інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління потребує вжиття низки відповідних заходів.

Рис. 2.1 Життєвий цикл державно-управлінського рішення та місце в ньому структурного підрозділу з ІАЗД органу державної виконавчої влади

Побудовано на основі аналітичних даних РДА

Виходячи із даної думки, пропонуємо розділити інструменти реалізації структурно-функціонального механізму інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади на дві групи:

1) засоби щодо забезпечення відповідної організаційної структури органу державного управління, зокрема, забезпечення функціонування окремого структурного підрозділу, відповідального за здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління;

2) засоби, направлені на ефективну реалізацію функцій інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління, зокрема:

- нормативне регулювання підготовки суб'єктів інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління, а саме, розроблення та удосконалення відповідних стандартів (освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик та навчальних планів) підготовки фахівців вказаного напрямку;
- здійснення підготовки висококваліфікованих кадрів для потреб інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади, що включає в себе вищу освіту, післядипломну освіту, підвищення кваліфікації та самоосвіту фахівців;
- формування вимог до професії інформаційного аналітика у сфері державного управління, а саме, розроблення кваліфікаційних характеристик та створення посадових інструкцій для посад державних службовців, серед основних завдань яких – здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення;
- підбір персоналу на заміщення посад інформаційних аналітиків у сфері державного управління [46, С. 115-117].

Узагальнену схему реалізації такого структурно-функціонального механізму інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади зображено на рис. 2.2.

Розбудова структурно-функціонального механізму ІАЗД органів місцевої державної виконавчої влади має:

- спиратися на визначені принципи здійснення: об'єктивності, достовірності, системності, аргументованості, наукового плюралізму, рентабельності, верифікації та темпоральності;
- враховувати ключові критерії інформаційно-аналітичної діяльності, насамперед: стислість інформації (першим особам в органах державної влади під час оцінки рішень та їхніх наслідків достатньо п'ять-десять узагальнених показників), гнучкість і доступність (забезпечення можливості вищим посадовим особам безпосередньо впливати на технологію функціонування інформаційної системи), цілісність (взаємооднозначна відповідність між

узагальненими показниками і деталізованими, які використовуються під час підготовки та прийняття управлінських рішень), відповідність посадовій ієрархії (підготовка та узгодження проектів рішень на різних рівнях посадової ієрархії осіб, які готують рішення, має відбуватися за властивими саме цьому рівню ієрархії сукупностями показників) [48, С. 358-359];

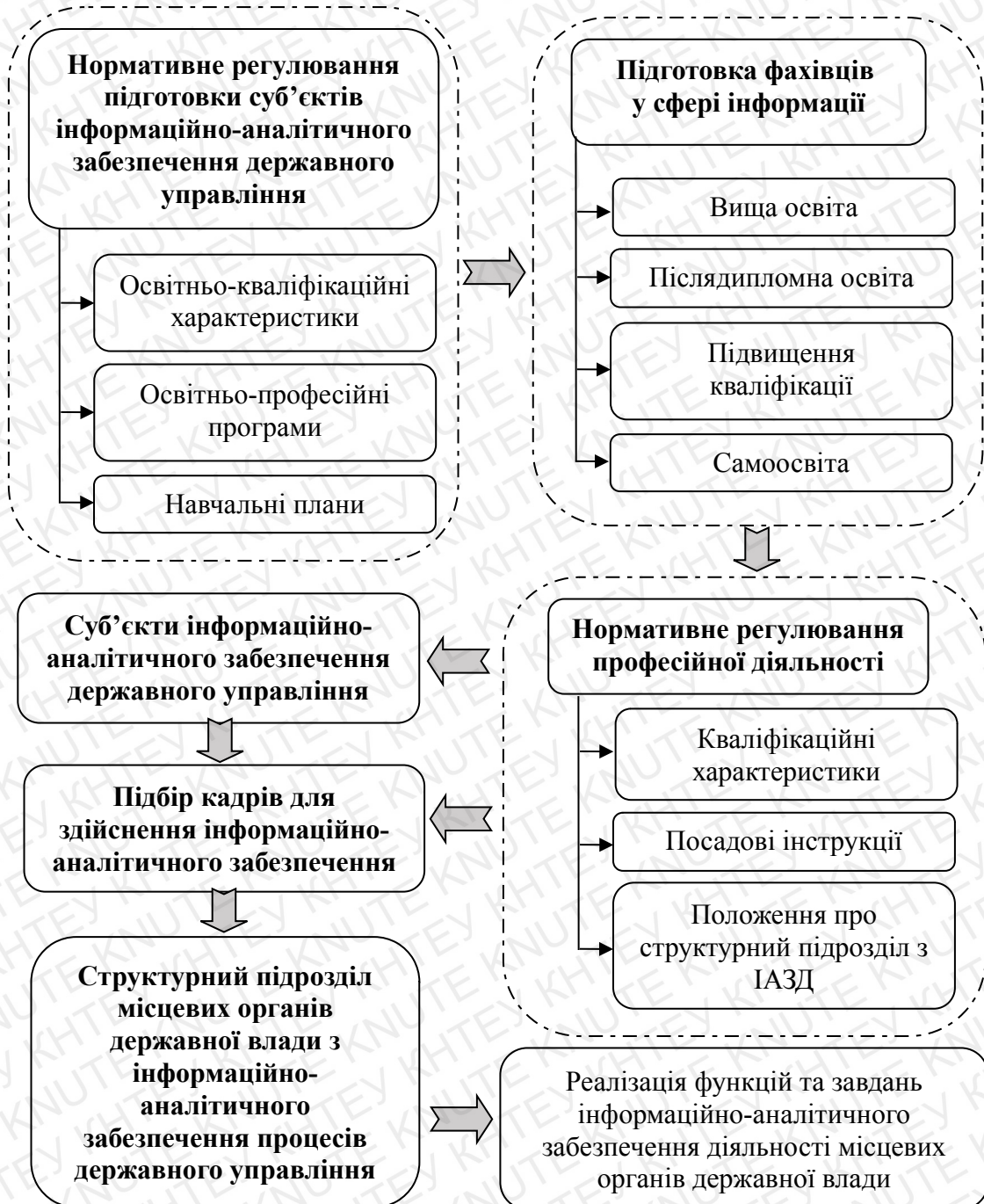

Рис. 2.2 Засоби реалізації структурно-функціонального механізму здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади

Побудовано на основі аналітичних даних РДА

- забезпечувати: інформаційно-аналітичну підтримку виконавчих органів державної влади у формуванні збалансованих планів соціально-економічного розвитку і контролю за їх виконанням; моніторинг балансу бюджетних витрат на різні напрямки розвитку; збір, узгодження, структурування, зберігання, верифікацію і подання поточних та ретроспективних даних за показниками соціально-економічного розвитку; формування та ведення бази планових і фактичних індикаторів розвитку; забезпечення інформаційної взаємодії регіональних органів державної влади з органами місцевого самоврядування та центральними органами державної влади; розробку варіантів планів ведення регулярної діяльності тощо [47];
- містити власний життєвий цикл службової діяльності (дескриптивна, ретроспективна, оціночна та перспективна, прогностична, прескриптивна експертно-аналітична діяльність) [49, С. 123-124];
- орієнтуватися в службовій діяльності на практичний аналіз фактичного стану, динаміки і прогнозованого рівня розвитку окремих процесів і соціально- економічного розвитку в цілому, моніторинг суспільно-політичних процесів, оцінку наслідків державно-управлінських рішень, визначення стратегії розвитку відповідних територіальних громад, отримання синтезованої, логічно обґрунтованої, проаналізованої системної інформації;
- включати в себе підсистему збору, попередньої обробки та зберігання інформації, підсистему аналізу інформації та прогнозування, підсистему формування інформаційно-аналітичних матеріалів та підсистему подання інформації [41, С. 141];
- передбачати відповідний інструментарій (методи збору, обробки та інтерпретації інформації, кожний з яких являє собою сукупність конкретних принципів, правил, прийомів і алгоритмів аналітичної діяльності, що складають певну систему) [40];
- спиратися на існуючі та створювати власні інформаційні бази даних, інтегрувати їх в єдиний інформаційний простір органів державної влади, координувати взаємоузгодженість таких баз даних, забезпечувати доступ до

баз даних з усіх центрів та точок надання адміністративних послуг громадянам тощо.

Таким чином, узагальнивши вищевикладене можемо виокремити кілька концептуальних сегментів формування структурно-функціонального механізму ІАЗД місцевих органів державної влади: адміністративно-правовий, проблемний, організаційно-управлінський, змістовно-функціональний, професійно-кадровий та програмно-технологічний (див. рис. 2.3).

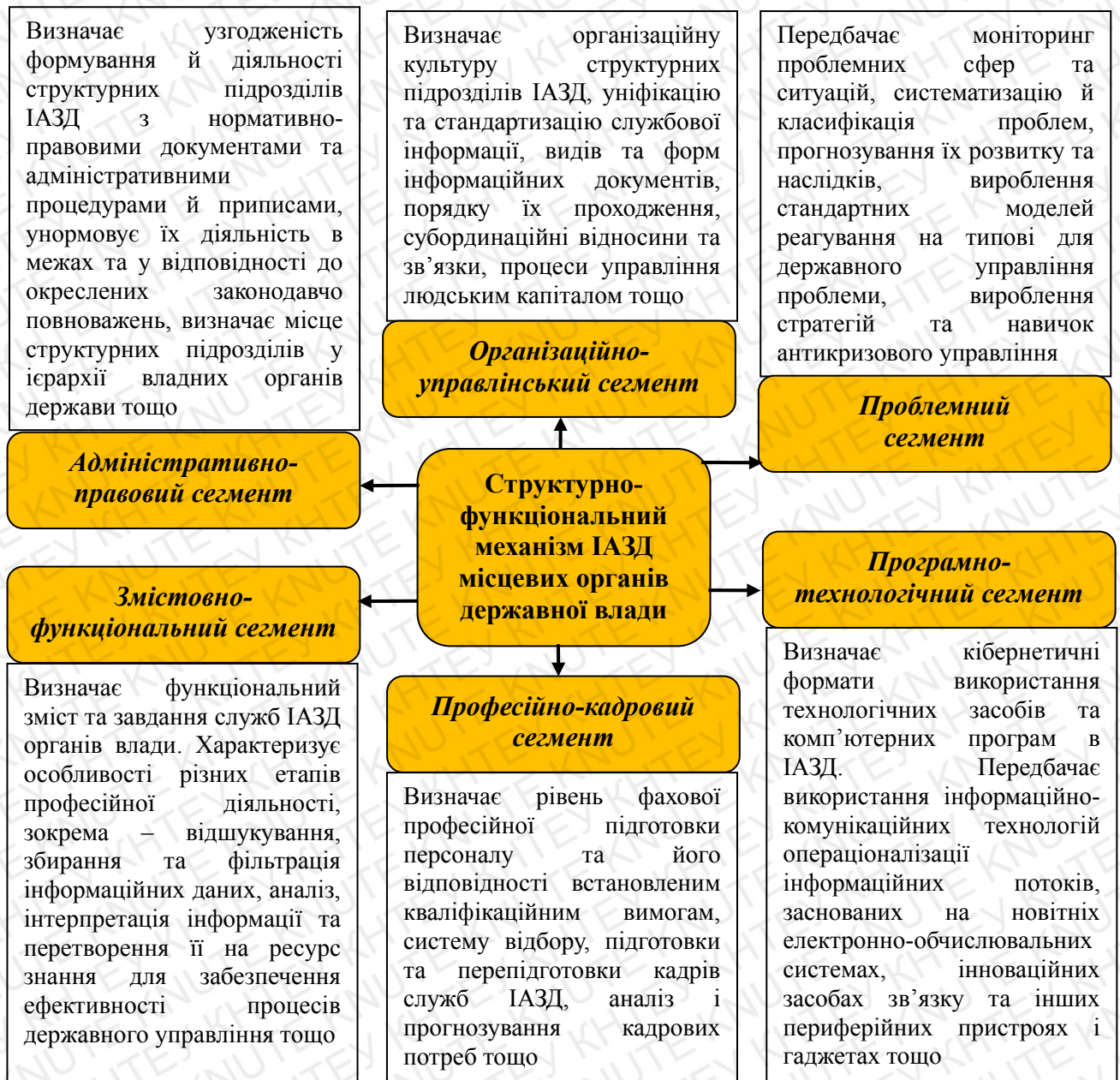

Рис. 2.3 Концептуальні сегменти формування структурно-функціонального механізму ІАЗД місцевих органів державної влади

Побудовано на основі аналітичних даних РДА

Адміністративно-правовий сегмент визначає узгодженість формування й діяльності структурних підрозділів ІАЗД з нормативно-правовими документами та адміністративними процедурами й приписами, унормовує діяльність служб та державних службовців в межах та у відповідності до окреслених у законодавстві повноважень, визначає місце структурних підрозділів у ієрархії владних органів держави, окреслює адміністративні, фінансові та матеріально-технічні ресурси, бюджетний процес та порядок звітування й контролю.

Організаційно-управлінський сегмент визначає внутрішню організаційну розбудову структурних підрозділів ІАЗД, уніфікацію та стандартизацію службової управлінської інформації, видів та форм інформаційних документів, порядку їх проходження, внутрішні субординаційні відносини та зв'язки, організаційну культуру, специфіку управління інформаційною діяльністю, визначені засади системного аналізу інформаційних потоків, порядок інформаційної логістики в середовищі державного апарату та за його межами, форми, стиль і моделі управління людським та інформаційним капіталом організації.

Проблемний сегмент базується на визначенні сутності феномену державного управління як діяльності з вирішення нагальних суспільно-політичних та економічних проблем. Відтак принципово важливим є моніторинг проблемних сфер та ситуацій, систематизація й класифікація проблем, прогнозування їх розвитку та наслідків, вироблення стандартних моделей реагування на типові для державного управління проблеми, вироблення стратегій та навичок антикризового управління тощо. Передбачає фокусування на оцінці поточних і перспективних проблемних ситуацій, виявленню об'єктивних тенденцій у розвитку економічних, політичних, соціально-культурних, техногенних тощо явищ і процесів, їх прогнозуванню та виробленню на цих засадах стратегічних напрямків і механізмів реагування органів державної влади.

Змістовно-функціональний сегмент визначає функціональний зміст, повноваження, компетенції та завдання структурних підрозділів служб ІАЗД органів державної влади. Характеризує особливості здійснення передбачуваних етапів професійної діяльності, зокрема: відшукування, збирання та фільтрація інформаційних даних, групування інформації у спеціалізованих базах даних, формулювання та верифікація гіпотез, аналіз, пошук тенденцій та взаємозалежностей, вироблення нового знання, інтерпретація інформації та перетворення її на ресурс знання для забезпечення ефективності процесів державного управління, форматування нових знань у матеріали, необхідні для суб'єктів ухвалення державно-управлінських рішень тощо.

Професійно-кадровий сегмент визначає рівень фахової професійної підготовки персоналу та його відповідності встановленим кваліфікаційним вимогам. Передбачає систему відбору, підготовки та перепідготовки кадрів служб ІАЗД, аналіз і прогнозування плинності кадрів та кадрових потреб на перспективний період, рейтингові оцінки результативності діяльності персоналу, розміщення державного замовлення на підготовку спеціалістів галузі ІАЗД в системі вищих навчальних закладів МОН тощо. Гармонізує високі інтелектуальні комп'ютерні технології з людським потенціалом інформаційно-аналітичних служб, оскільки можливості новітніх технологій дають високоефективний результат лише за наявності відповідного інтелектуального персоналу, здатного управляти сучасними технологіями, інтерпретувати отримані за допомогою них дані, розумітися на аналітиці управлінських проблем та ситуацій, здійснювати процес управління знаннями організації.

Програмно-технологічний сегмент визначає кібернетичні формати використання технологічних засобів, комп'ютерних програм та інструментарію ІАЗД. Передбачає поєднання наукових і управлінських знань, методології й методики з сучасними інформаційно-комп'ютерними технічними засобами, платформами й програмами; оволодіння персоналом

новітніми інформаційно- комунікаційною технікою та технологіями збору, переробки, передачі, використання та збереження і відповідних базах даних інформаційних потоків, заснованих на новітніх електронно-обчислювальних системах, інноваційних засобах зв'язку та інших периферійних пристроях і гаджетах (рис. 2.4).

Рис. 2.4 Модель механізму інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної влади

Побудовано на основі аналітичних даних РДА

В загальному розумінні структурно-функціональних механізм ІАЗД органів державної влади покликаний реалізовувати наступні завдання:

1) забезпечувати інформаційний супровід процесів реалізації державної політики в області та виконання завдань, визначених органами державного

управління, а саме Президентом України, Кабінетом Міністрів України та іншими органами виконавчої влади;

2) створювати умови для реалізації конституційного права громадян на свободу слова, вільний збір, зберігання, використання та поширення інформації;

3) сприяти поширенню інформації про основні аспекти політичного й соціально-економічного розвитку регіону, області, діяльність місцевого органу влади та його структурних підрозділів.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження сутності, змісту та функціональних, організаційно-управлінських, професійно-кадрових, програмно-технологічних та інших сегментів структурно-функціонального механізму інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади можемо синтезувати модель механізму ІАЗДМДА (див. рис. 2.4).

З рис. 2.4 видно, що механізм ІАЗД місцевих органів державної влади структурно-функціонально складається із п'яти основних блоків: інформаційно-пошукового, аналізу та прогнозування, підготовки аналітичного документу, моніторингу та аналізу ухваленого державно-управлінського рішення та блоку доступу до внутрішніх і зовнішніх баз даних, а структурний підрозділ ІАЗД місцевого органу державної влади формує свою діяльність на підставі технічного завдання від керівництва органу влади та з метою надання відповідного аналітичного документу з науково-практичним обґрунтуванням ухвалення державно-управлінського рішення щодо вирішення певної нагальної управлінської проблеми.

2.2 Сучасний стан та проблеми функціонування механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевого органу державної влади в Україні

Вирішення поставленого завдання аналізу сучасного стану та проблем функціонування механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій в Україні потребує чітко визначеного методологічного підходу, що полягає у послідовному порівняльно-критичному аналізі, насамперед, структури відповідних державних адміністрацій, по-друге, наявності в структурі державних адміністрацій підрозділів з інформаційно-аналітичного забезпечення, їх назв та чисельності, по-третє, функцій та завдань цих структурних підрозділів, по-четверте, загальних проблем формування та функціонування механізмів ІАЗДМДА. В ході аналізу маємо спиратися на розуміння сутності інформаційно-аналітичної діяльності у державному управлінні як «комплексу дій фахівця-аналітика у сфері державного управління, що пов'язаний з виявленням, отриманням, ознайомленням, обробкою, опрацюванням первинних даних та відомостей з метою перетворення їх на необхідні знання для забезпечення прийняття управлінських рішень» [39, С. 17].

Відтак у гносеологічному плані подальше дослідження будемо спрямовувати на співставлення відповідності існуючого стану завдань діяльності структурних підрозділів ІАЗД органів місцевої державної виконавчої влади їх основному теоретичному призначенню збирання, узагальнення, опрацювання інформації та вироблення інформаційно-аналітичних документів, необхідних керівникам органів державної виконавчої влади для підготовки й ухвалення ефективних державно-управлінських рішень. Адже «для управлінської сфери важливим є не так своєчасне ознайомлення з первинною інформацією, як випереджувальне виявлення проблемних ситуацій і прогноз розвитку подій, саме тому, одним

із важливих напрямів інформаційної роботи є інформаційно-аналітична діяльність – особливий напрям діяльності, пов'язаний із виявленням, опрацюванням, збереженням та поширенням інформації переважно у сфері управлінської, політичної та економічної діяльності» [37, С. 47]. Вважається, що рівнем інформаційного забезпечення оцінюється ступінь зрілості суспільства. За допомогою інформаційних технологій прискорюється процес прийняття рішень, з'являються нові способи надання громадянам інформації та послуг [36, С. 14].

Для порівняльного аналізу сучасного стану процесів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів місцевої державної виконавчої влади на районному рівні нами обрано Шевченківську та Подільську районні в місті Києві державні адміністрації (як органи влади, наближені до центру влади).

Як видно з рис. 2.5 функції ІАЗД в Подільській районній в місті Києві адміністрації виконує один невеличкий підрозділ апарату РДА – Сектор організаційно-аналітичного забезпечення роботи голови адміністрації з трьох виконавців включно з начальником відділу. При цьому відповідно до Положення про відділ, власне інформаційно-аналітична робота є незначною частиною його завдань, більш зосереджених на організаційній частині забезпечення діяльності голови РДА. Рис. 2.6 свідчить, що в такій же районній державній адміністрації Києва – Шевченківській, також існує абсолютний аналог даного відділу, проте на відміну від Печерського району, в структурі Шевченківської РДА передбачено ще один підрозділ – Сектор організаційно-аналітичного забезпечення та контролю, що суттєво збільшує спроможність ШКРДА до інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності цього органу місцевої державної влади.

Відмінним є те, що два однотипних за формою відділів мають дві різні назви та значні розбіжності у функціях і завданнях, що прописані для них відповідними Положеннями про відділ.

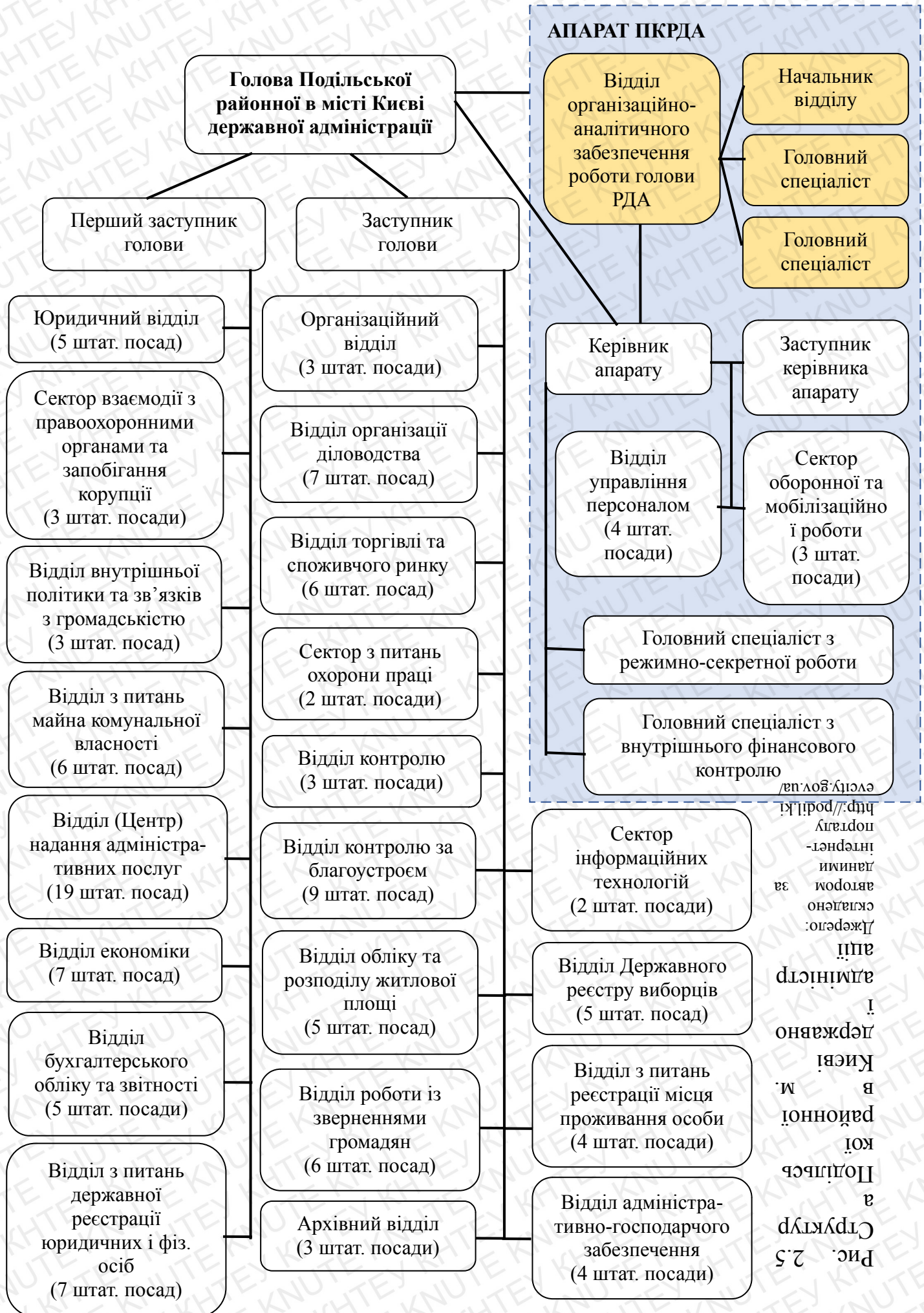
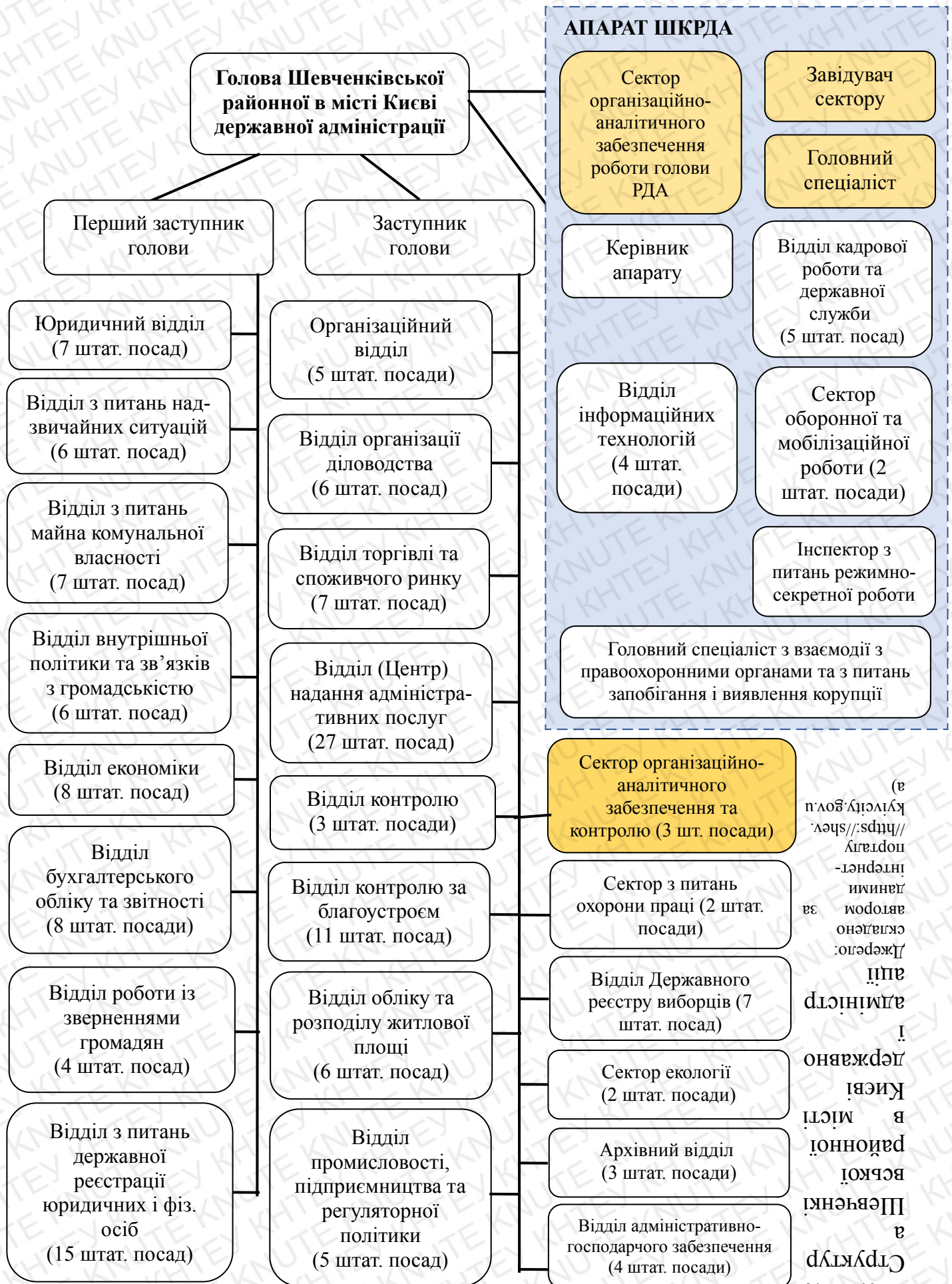

Рис. 2.5
Структур
а
Подільсь
кої
районної
в м.
Києві
державно
ї
адміністра
ції

Навіть формалізований попередній аналіз назв структурних підрозділів та кількості штатних одиниць двох обраних РДА (див. табл. 2.1) свідчить про надзвичайну несистемність та різнобій функціонального навантаження служб, відповідальних за інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності місцевих органів державної виконавчої влади.

Таблиця 2.1

Структурні підрозділи районних адміністрацій міста Києва, що виконують окремі функції й завдання ІАЗДМДА

Орган державної влади	Назва структурного підрозділу, відповідального за інформаційно-аналітичне забезпечення	Кількість працівників
Шевченківська районна в місті Києві державна адміністрація	Сектор організаційно-аналітичного забезпечення роботи голови райдержадміністрації	2
Подільська районна в місті Києві державна адміністрація	Відділ організаційно-аналітичного забезпечення роботи голови райдержадміністрації	3

Узагальнено на основі аналітичних даних РДА

Зокрема, виглядає дивним, що в таких великих районах, як Шевченківський та Печерський міста Києва інформаційно-аналітичним забезпеченням займаються відповідно лише 2 та 4 державних службовця, причому їх діяльність зосереджена виключно на посаді голови РДА (це означає, що вся загалом доволі багаточисельна як структурно, так і штатно районна адміністрація цих адміністративних органів позбавлена ІАЗ своєї діяльності).

Але значно більші розбіжності спостерігаються як у назвах, так і у власне функціональних навантаженнях вищезначених структурних підрозділів райдержадміністрацій (див. табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Наявність ключових функцій ІАЗДМДА в Положеннях про структурний підрозділ обраних районних органів державної виконавчої влади

Функції та повноваження з інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади	Назва структурного підрозділу, відповідального за інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності	
	Відділ організаційно-аналітичного забезпечення роботи голови Печерської РДА	Сектор організаційно-аналітичного забезпечення роботи голови Шевченківської РДА
...на базі зібраних початкових даних отримання обробленої, узагальненої інформації, яка має стати основою для прийняття управлінських рішень	+	+
...створення баз даних і підсистем інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади	-	-
... аналіз даних, обґрунтування варіантів реагування на проблемні ситуації та підготовка й документальне оформлення змістової частини управлінських рішень	-	-
...прогнозування суспільно-політичних процесів та сприяння розвитку інформаційної інфраструктури регіону, задоволення інформаційних потреб суб'єктів влади	+	-
... переведення документообігу з паперових носіїв на електронні, сприяння становленню системи електронного врядування, надання он-лайн адміністративних послуг	+	-
забезпечення необхідного рівня безпеки і захисту інформаційних ресурсів державного управління	-	-
координація інформаційних зв'язків між структурними підрозділами органу державної влади та забезпечення фахового інформаційного супроводу його діяльності	+	+
... створення та інтеграція існуючих інформаційних систем органів публічної влади та інформаційних ресурсів в єдину інформаційно-телекомунікаційну систему збору, обробки, представлення й передачі даних, важливих для державного управління	-	-

Побудовано на основі аналітичних даних РДА

Оскільки одним з елементів механізму інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної влади є складання плану своєї роботи на рік та звітування за результатами проведеної діяльності, доцільно представити як виконується цей функціональний обов'язок в Подільській районній в місті Києві державній адміністрації (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Відомості про стан виконання плану роботи відділу організаційно-аналітичного забезпечення роботи голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації за I півріччя 2019 року

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці	Стан виконання
1.	Виконання окремого доручення голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 15.01.2019 №3 щодо формування щомісячного плану заходів за участю керівництва, з урахуванням професійних свят, визначних дат та річниць.	щомісячно		виконано: сформовано 6 місячних планів
2.	Проведення аналізу інформації, котра надається структурними підрозділами та комунальними підприємствами райдержадміністрації за результатами роботи для висвітлення на офіційному веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації (пунктів 8 та 9 протоколу апаратної наради з керівниками структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 15.01.2019 №2).	щомісячно		виконано: листи від 17.01.2019 №8 31.01.2019 №17 28.02.2019 №28 01.04.2019 №43 26.04.2019 №50 31.05.2019 №64
3.	Підготовка інформації щодо реагування на критичні матеріали про роботу Київської міської влади, Подільської районної в місті Києві державної адміністрації, які розміщуються у мережі Internet.	по мірі появи критичних матеріалів		не надходило
4.	Опрацювання звернень громадян з питань, які надходять на адресу Подільської районної в місті Києві державної адміністрації через сторінку району в соціальній мережі Facebook та повідомлення заявника про результати розгляду.	по мірі надходження звернень		виконано: 7 звернень

Продовження табл. 2.3

5.	Планування робочих поїздок голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щотижнево	виконано
6.	Підготовка тижневого плану роботи голови (прийоми, зустрічі, наради).	щотижнево	виконано
7.	Планування робочого дня, прийомів, підготовка щоденного плану голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	виконано
8.	Забезпечення безперебійної роботи приймальні голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	виконано
9.	Робота з документами, які надходять до відділу, у тому числі через ІТС ЄПДК «АСКОД».	постійно	виконано
10.	Участь в організації та проведення прямої «гарячої» телефонної лінії голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щомісячно	виконано
11.	Підготовка прес-релізів, анонсів, оголошень та інших інформаційних матеріалів для висвітлення на веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації та на сторінці району в соціальній мережі Facebook.	постійно	виконано: -1104 новин; -264 інформаційних повідомлень від структурних підрозділів РДА; -48 оголошень; -48 анонсів; -154 розпорядження Подільської РДА; створено нові розділи та інформаційні банери до них
12.	Здійснення фотозйомки та опрацювання фотоматеріалів з урочистих подій за участю голови району, заступників та керівників структурних підрозділів.	по мірі проведення заходів	виконано
13.	Розміщення інформаційних та фотоматеріалів на веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації та на сторінці району в соціальній мережі Facebook.	постійно	виконано: -614 фотоальбомів; -34 інших фотоматеріалів

Закінчення табл. 2.3

14.	Оновлення інформації, редагування та зміна даних на веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі потреби	виконано
15.	Опрацювання інформаційних запитів від засобів масової інформації, організація коментарів та зйомок за участю голови району, заступників та керівників структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі надходження запитів	опрацьовано 84 інформаційних запитів
16.	Підготовка привітань, виступів з нагоди визначних дат, ювілеїв та державних свят.	по мірі потреби	виконано: 6 привітань/ звє звернень
17.	Моніторинг інформаційного простору на предмет висвітлення діяльності Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щоденно	виконано
18.	Підготовка, реєстрація та контроль за виконанням окремих доручень голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	zareєстровано 10 окремих доручень
19.	Опрацювання планів заходів структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації з метою висвітлення інформації про головні події в районі.	щотижнево	виконано
20.	Підготовка та збір інформаційних матеріалів для проведення зустрічей, нарад, прес-конференцій, «круглих столів», «гарячих ліній», інтерв'ю та виступів за участю голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі проведення	виконано
21.	Участь в організації проведення звіту голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації відповідно до рішення Київської міської ради від 09.02.2017 №832/1836 «Про громадський звіт щодо роботи районних державних адміністрацій».	один раз на півріччя	проведено 14.03.2019
22.	Ведення запису юридичних осіб на особистий прийом до голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	виконано

Побудовано на основі аналітичних даних Подільської РДА

Таким чином, проведений аналіз дозволяє зробити узагальнений висновок щодо сучасного стану системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної виконавчої влади в Україні:

1. В країні відсутня цілісна система ІАЗД органів публічної влади.
2. В системі публічної влади держави відсутня уніфікація чи систематизація вимог до структурних підрозділів органів державної виконавчої влади, на які покладено завдання інформаційно-аналітичного забезпечення.
3. На рівні місцевих державних адміністрацій не створюються і навіть не ставиться завдання створення власних інформаційних баз даних стосовно різних сфер публічного врядування, соціально-політичного, економічного та культурного стану й розвитку регіону, галузевих статистичних даних тощо.
4. На рівні місцевих державних адміністрацій мало уваги приділяється інформаційній безпеці та захисту інформаційних ресурсів державного управління.
5. В структурі як обласних, так і районних державних адміністрацій відсутні підрозділи, суто спеціалізовані на виконання функцій ІАЗДМДА; як правило ці завдання є додатковими до низки інших – від організаційних і комунікаційних до юридично-правових.
6. В цілому система інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади у нашій державі перебуває ще в зародковому стані.

РОЗДІЛ 3

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Для того, щоб науково обґрунтовано визначити шляхи вдосконалення системи ІАЗДМДА в Україні, необхідно систематизувати та охарактеризувати проблеми структурно-функціонального та кадрового забезпечення, узагальнення яких дозволяє виокремити сім основних блоків-кластерів нагальних проблем (див. рис. 3.1).

Рис. 3.1 Систематизація сучасних проблем інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій в Україні
Побудовано на основі [33; 35, С. 121-123]

Не претендуючи на вичерпність або всеосяжність запропонованої систематизації, охарактеризуємо проблемний потенціал кожного з визначених на рис. 3.1 блоків-кластерів.

1. Блок проблем, пов'язаних з парадигмою переходу до інформаційного суспільства характеризується, насамперед, загальною інтелектуальною, психологічною та компетентнісною неготовністю державних службовців України працювати в умовах та за принципами й стандартами інформаційного суспільства, відсутністю у них як знань, так і практичних вмінь та навичок використовувати сучасні програмно-технологічні інструменти в процесі усвідомлення й оцінки нагальних управлінських проблем, вироблення альтернативних варіантів рішень та ухвалення на основі всебічного аналізу суспільно-політичної та економіко-статистичної інформації ефективних державно-управлінських рішень.

Інформаційне суспільство характеризується, насамперед, новим типом владно-суспільних відносин. За такого підходу, державне рішення характеризується як акт соціального управління, за допомогою якого держава визначає підстави виникнення, зміст або припинення регульованих суспільних відносин. Тобто, державне рішення є вибором альтернативи спрямованої на досягнення поставленої мети майбутньої дії, що відбувається в керованій підсистемі й пов'язана з підготовкою, вибором та прийняттям певних варіантів дій в самому апараті управління [30, С. 267].

Механізм модернізації інформаційного забезпечення органів публічної влади відповідно до вимог інформаційного суспільства передбачає запровадження методу проектного менеджменту та створення нових складових: нормативно-правових, заснованих на системі національного інформаційного законодавства; організаційно-технологічних, що базуються на системі національних інформаційних ресурсів; техніко-економічних, що базуються на науково-технічному та виробничому комплексі інформаційної індустрії і ринку продукції та послуг інформаційної індустрії; соціально-освітніх, заснованих на системі масового інформаційного навчання й освіти, підготовки і перепідготовки професійних кадрів для інформаційної сфери [30, С. 268]. У свою чергу варто звернути увагу на необхідність розробки та впровадження нової інформаційної політики держави, яка становить собою

складну, інтегровану, багаторівневу, ієрархічно організовану систему, призначену для підтримки ефективного управління життєдіяльності держави на основі комплексів організаційно-адміністративних і економіко-математичних методів, а також сучасних інформаційних технологій. Формування ефективної та адаптованої до сучасних реалій ІАЗ системи державного управління повинно спиратися на концепцію побудови інформаційно-інтелектуального суспільства та враховувати вимоги до якості вхідної й вихідної інформації [30, С. 270].

2. Блок проблем реформування системи органів публічного врядування України пов'язаний з фактичною відсутністю в Україні цілісної системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади як єдиної взаємопов'язаної мережі структурних підрозділів різних гілок влади та відповідних баз даних, громадських аналітичних центрів, засобів масової інформації тощо, які у своїй сукупності дозволили б адекватно представляти інформаційний образ країни, областей та низових адміністративно-територіальних одиниць, всебічно відображати реальну та перспективну картину економічного, соціально-політичного, духовно-культурного тощо розвитку міст, районів, областей та країни в цілому.

Підвищення результативності діяльності місцевих органів публічної влади потребує розробки й реалізації концепції інформатизації певної території що передбачає виконання низки послідовних дій: створення і забезпечення розвитку інформаційно-аналітичних, обчислювальних і автоматизованих систем, центрів і мереж; формування комплексу інформаційних технологій для збору, зберігання, аналізу та обробки інформації про соціально- економічний стан певної території; створення інформаційно-логістичних центрів з надання послуг населенню, керівникам різних рівнів, державним органам управління тощо [25].

Саме тому, «нагальною є необхідність в єдиній структурі для реалізації інформаційно-аналітичної взаємодії, координації діяльності регіональних органів влади, що організаційно утворюють інформаційно-аналітичну

мережу в системі органів влади й управління. Вона формується на базі двох основних сегментів – внутрішнього, який включає мережі або комунікаційні вузли місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування, і зовнішнього, який включає мережі і комунікаційні вузли інформаційних центрів різної підлеглості й різного профілю, наукових установ і навчальних закладів, господарських суб'єктів різних організаційно- правових форм, банків, аудиторських і консалтингових фірм, інвестиційних компаній і фондів та ін» [24, С. 134].

Доцільно зазначити, що в Україні потрібно створити таку систему інформаційного забезпечення органів державного управління, яка б пов'язала організаційні, правові, інформаційні, методичні, програмно-технічні та технологічні компоненти, які мають забезпечувати необхідний рівень якості управлінських рішень, що приймаються за рахунок раціонального використання інформаційних ресурсів та інформаційних технологій, зокрема, інтеграції різних корпоративних додатків, систем і програм усередині організації (Enterprise Applications Integration, EAI); систем інтеграції між організаціями (Business-to-Business Integration, B2Bi), забезпечення безперебійного надійного інформаційного обміну між різними організаціями та їхніми інформаційними системами; технології управління процесами врядування (Business Process Management, BPM), як результат природної еволюції класичних паперових систем документообігу і діловодства (workflow systems) [22, С. 359].

3. Блок проблем структурної координації та узгодження між різними органами влади покликаний позбутися міжорганізаційних та міжструктурних гальмівних факторів, необхідністю налагодження інформаційних зв'язків та формування загальнодержавного інформаційного управлінського простору, який би забезпечив постійний контроль якості та актуальності інформаційних потоків, їх ефективного застосування в процесах інформаційно-аналітичної діяльності служб та структурних підрозділів з ІАЗДМДА. Для цього необхідно здійснити інтеграцію вже існуючих

інформаційних систем органів державної влади і органів місцевого самоврядування та інформаційних ресурсів, тобто створити єдину інформаційно-телекомунікаційну систему збору, обробки та передачі даних, необхідних для прийняття стратегічно важливих рішень у сфері економіки, внутрішньої та зовнішньої політики [22, С. 360].

Про необхідність об'єднання в єдиний інформаційний і комунікаційний простір десятків складних інформаційно-комунікаційних систем всдержавного, відомчого й регіонального рівнів, надаючих інформаційно-комунікаційні, аналітичні, адміністративні та інші послуги давно йдеться в наукових публікаціях з даної проблематики. Вважається, реалізації такої системи передують комунікація й координація різноманітних інформаційних систем у сфері державного управління. Потребує вирішення також проблема створення загальнодержавної інформаційної інфраструктури, відповідних організаційних структур, що формуватимуть систему збереження, опрацювання та розповсюдження інформації, відповідатимуть за розроблення, впровадження і супровід новітніх інформаційних технологій, здійснюватимуть контроль загальнонаціонального інформаційного простору і моніторинг інформаційно-психологічного впливу інформаційних ресурсів на теренах України [21, С. 37].

4. Блок проблем нормативно-правового забезпечення інформаційних відносин містить недоліки вітчизняної законодавчої бази та підзаконного регулювання інформаційно-комунікаційних відносин у суспільно-політичному просторі України, оскільки, інформація є стратегічним національним ресурсом, який відіграє дедалі більшу роль у системі державного управління. У суспільстві спостерігається перерозподіл реальної влади – від традиційних структур до центрів управління інформаційними потоками. За останні роки в органах державного управління спостерігається значне зростання обсягу використовуваної інформації та потоку управлінських документів й, водночас, відчувається брак інформації, яка має забезпечувати аналіз нових тенденцій і розв'язування суперечностей.

Не випадково серед головних недоліків існуючої системи збирання, аналізу та поширення інформації в Україні законодавчо неврегульоване формування відповідних функцій в органах державної влади, яке на сьогодні має несистемний, інтуїтивний, спонтанний характер та відсутню або не достатньо розроблену нормативно-правову базу, що регламентує процес отримання оцінок діяльності органів державної влади з боку громадян [19, С. 73].

5. Блок проблем захисту інформаційного простору та інформаційної безпеки держави охоплює коло питань інформаційного суверенітету держави як однієї з форм захисту національних інтересів, та обумовлений як цифровізацією даних, що складають державну таємницю, так і новим явищем. Сьогодні спостерігається парадоксальна ситуація: з одного боку, інформаційний простір наповнений ресурсом (інформацією) надміру, а з іншого – у ньому відчувається брак інформації, оскільки та, що існує, – часто не відповідає вимогам суспільства. Через те на сучасному етапі спостерігаємо таке явище як інформаційне забруднення суспільства. Необхідність забезпечення інформаційної безпеки (наприклад, загальна процедура перевірки достовірності та авторизації) обумовлена тим, що зараз відбувається повсюдне нагромадження неякісної інформації, безпідставне утаємничування суспільно вагомої інформації тощо [19, С. 44].

6. Блок проблем кадрового забезпечення структур ІАЗД органів публічного врядування. Виокремлення даного блоку обумовлене тим, що навіть у Концепції Державної цільової програми розвитку державної служби на 2012 – 2016 роки серед основних проблем у сфері державного управління зазначено недостатню професійність державної служби та недостатньо поширене використання сучасних інформаційних технологій.

Варто також наголосити на недостатньому рівні кваліфікації, відповідальності та вмотивованості кадрів, які здійснюють аналіз державної політики та підготовку інформаційно-аналітичних документів, їх залежності від характеру виконуваних завдань, функцій, матеріально-технічного забезпечення. Вирішальним, таким, що впливає на зміст самої інформації,

насамперед, є політико-адміністративний фактор, оскільки остаточний варіант документа готується з урахуванням вимог посадової особи, яка його підписує [18, С. 42].

7. Блок проблем програмно-технологічного забезпечення ІАЗДМДА. Однією з найголовніших причин неефективності підготовки та прийняття управлінських рішень в органах державної влади є відсутність грамотного методичного забезпечення розроблення, впровадження та використання інформаційних технологій в органах державної влади, що починається з вербальних постановок завдань підтримання аналітичної діяльності, виду і джерел вихідних даних, розроблення дружнього користувацького інтерфейсу, а закінчується застосуванням математичних засобів, «системних рекомендацій» щодо інформаційно-аналітичного підтримання управлінських рішень [18, С. 46].

З метою подолання негативного впливу зазначених чинників і забезпечення ефективної роботи органів державної влади України у сфері інформаційно-аналітичної діяльності пропонуємо вирішити такі завдання:

1. Упровадити корпоративну електронну пошту в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Поступово, але неухильно документообіг повинен переноситися з паперового на електронні носії, що є необхідною умовою впровадження засобів автоматизації.

2. Упровадити накопичення та обробку інформації на місцевих рівнях. Основними джерелами інформації для проведення аналітичних досліджень є: результати фундаментальних досліджень; матеріали, підготовлені різними аналітичними підрозділами і службами; дані державних і недержавних (комерційних) інформаційних ресурсів; оперативна інформація засобів масової інформації тощо. Слід забезпечити активну і взаємовигідну співпрацю різних аналітичних центрів та інформаційних служб органів державної виконавчої влади України. Для створення єдиного інформаційного простору необхідно об'єднати існуючі інформаційні системи та бази даних всіх рівнів державного управління і передбачити доступ до вже діючих

загальнодержавних ресурсів: державних статистичних стандартів і класифікаторів; єдиного державного реєстру підприємств і організацій як основи обліку суб'єктів сфери господарювання всіх форм власності; державного реєстру населення, платників податків, власників землі та землекористувачів, нерухомого майна тощо.

3. Забезпечити впровадження систем захисту електронної інформації органів влади.

4. Розробити та запровадити автоматизований аналіз справ у різних сферах публічного управління. Стрижнем інформаційної інфраструктури має стати єдина інформаційно-аналітична система органів державної влади.

5. Найважливішими наслідками інформатизації, які визначають успіх у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку, є побудова сучасної системи державного управління, розвиток телекомунікаційного середовища, створення потужних інформаційних ресурсів, розвиток пріоритетних напрямів економіки та соціальної сфери [15, С. 98].

Виходячи із тісного зв'язку між системою ІАЗДМДА та процесом прийняття управлінського рішення, а також неоднорідності процесу прийняття управлінських рішень та специфіки діяльності посадових осіб структур державного управління всіх категорій на різних етапах процесу прийняття рішень, наголошуємо на необхідності (при створенні систем інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління) формування інструментарію та механізмів підтримки моніторингу стану об'єкта управління; контролю виконання рішень та ефективності виконавських механізмів; аналізу зовнішніх і внутрішніх проблемних ситуацій та прогнозування їх розвитку; процесу підготовки змістової частини управлінських рішень та їх документального оформлення; аналізу обґрунтованості та юридичної правомірності рішень, що приймаються; узгоджувальних процедур та процесів групового прийняття рішень (організація експертизи пропонованих вирішень проблемних ситуацій); функцій управління діяльністю власне самого органу управління [15, С. 203].

Для підтримки ефективного управління життєдіяльності держави на основі комплексів організаційно-адміністративних і економіко-математичних методів, а також сучасних інформаційних технологій пропонуємо побудувати загальнодержавну складну, інтегровану, багаторівневу, ієрархічно організовану систему інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади у три етапи: 1) організація системи у формі мережевої багатозв'язності; 2) здійснення структурування системи: виділення окремих вузлів мережі і наділення їх специфічними функціями управління; 3) встановлення додаткових горизонтальних зв'язки з метою оптимізації інформаційних взаємодій між виділеними вузлами [13, С. 141].

Перспективним завданням місцевих органів виконавчої влади вбачаємо створення і розвиток системи загальнодоступних інформаційних ресурсів на базі як вже діючих, так і тих, що будуть впроваджуватись, з метою забезпечення умов, які будуть гарантувати реалізацію конституційних прав громадян на інформацію, задоволення інформаційних потреб регіональних та муніципальних органів влади і суб'єктів господарювання. Аналіз функцій місцевих державних адміністрацій свідчить про потребу реформування таких його елементів, як прогнозування розвитку інформаційної сфери регіону, реалізація пріоритетних завдань, забезпечення відповідності концепції діяльності перспективним цілям розвитку суспільства [12, С. 341].

Наполягаємо також на створенні інформаційного простору державного управління, формування системи ІАЗДМДА шляхом: створення єдиної інформаційної бази віддалених один від одного об'єктів і підрозділів державного управління; організації ефективного руху інформаційних потоків; інформаційного забезпечення діяльності всіх підрозділів і об'єктів державного управління; автоматизації всіх технологічних і бізнес-процесів державного управління, оперативний контроль та управління процесами виробництва, транспортування і збуту, управління персоналом тощо; забезпечення необхідного рівня безпеки і захисту інформаційних ресурсів державного управління [22, С. 360].

Пропонуємо запровадження методу проектного менеджменту та створення нових складових: нормативно-правових, заснованих на системі національного інформаційного законодавства; організаційно-технологічних, що базуються на системі національних інформаційних ресурсів; техніко-економічних, що базуються на науково-технічному та виробничому комплексі інформаційної індустрії і ринку продукції та послуг інформаційної індустрії; соціально-освітніх, заснованих на системі масового інформаційного навчання й освіти, підготовки і перепідготовки професійних кадрів для інформаційної сфери [9, С. 79].

На нашу думку, в Україні існує гостра необхідність створення поєднаних у загальнодержавну систему ефективних організаційних структур інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих та центральних органів державної влади, які мали б необхідне ресурсне, технологічне та програмне забезпечення й увесь необхідний інструментарій механізмів пошуку, накопичення, аналізу й узагальнення інформації, створення на цій основі такого інформаційно-аналітичного продукту, що забезпечує ефективність підготовки, обґрунтування та ухвалення органами державного управління управлінських рішень, необхідних для комплексного соціально-економічного та культурного розвитку держави чи її окремих територій, а також забезпечення реалізації функцій державного управління у відповідних сферах суспільного життя.

Необхідність створення сучасної технологічної організаційної мережі структур ІАЗДМДА полягає в постійному безперервному накопичуванню об'ємів управлінської інформації, її динамічному характері, що вимагає постійного моніторингу та контролю, розвитку й координації інформаційних зв'язків задля ефективного застосування в процесах управлінської діяльності та надання державно-адміністративних послуг громадянам.

Постання інформаційно-аналітичної мережі з охопленням регіонів та місцевих територіальних громад надасть можливість створення чіткого інформаційного образу-паспорту територій, регіонів та держави в цілому, що

адекватно відображає ретроспективний, реальний та прогностичний характер політичного, економічного та соціального розвитку. Така мережа має інтегрувати в собі низку внутрішніх і зовнішніх сегментів – комунікаційних вузлів та інтерактивних он-лайн представництв органів публічної влади всіх рівнів та різноманітних інформаційних ресурсів інституцій громадянського суспільства, господарюючих суб'єктів, навчальних закладів тощо.

Подібна інформаційно-аналітична мережа має відповідати наступним критеріям [22, С. 359-360]:

- володіння можливістю швидко й ефективно адаптуватись до зміни стратегічних цілей і організаційних структур;
- сприяння зменшенню розпорошеності й неповноті існуючих локальних технологічних підходів та стандартів формування інформаційних систем;
- врахування балансу різних типів інформації, що постачається від рольового профілю споживача управлінської інформації;
- наявності технологічних можливостей інтеграції різних ІТ-систем у межах всієї організації (оскільки існуючі системи, що застосовуються, як правило, не призначені для спільної роботи);
- володіння достатнім рівнем надійності інформаційної системи, її безвідмовності та ремонтпридатності, здатності працювати у найскладніших умовах з максимальною можливістю;
- система має бути гнучкою, мати варіанти «співіснування» з іншими операційними системами, встановлюватися в найкоротші терміни та бути зрозумілою навіть користувачам з незначним досвідом роботи;
- зменшення бюрократичних відносин за рахунок упровадження нових електронних способів інтерактивних взаємодій (електронний документообіг, прикладне програмне забезпечення, системи підтримки прийняття рішень тощо);
- здатності системи до адаптації та подальшого розвитку, що передбачає можливість пристосування інформаційної системи до нових умов, нових потреб установи;

- безпечність, яка забезпечується сучасними засобами розробки інформаційних систем, сучасною апаратурою, методами захисту інформації, застосуванням паролів, протоколюванням, постійним моніторингом стану безпеки операційних систем і засобів їх захисту;
- забезпечення необхідного рівня оперативності інформації та взаємодії органів публічного управління з населенням та бізнесом за рахунок упровадження ефективних телекомунікаційних рішень;
- якість інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади, за якої існує телекомунікаційне середовище владного органу має стати транспортною інфраструктурою для реалізації надійного, оперативного й захищеного процесу передачі інформації в мережі та забезпечення доступу населенню, підприємствам і організаціям міста до інформаційних ресурсів.

Таким чином, проведений аналіз переконливо свідчить про необхідність створення в Україні цілісної єдиної національної системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади з інтегрованими базами даних стосовно різних сфер публічного врядування, соціально-політичного, економічного та культурного стану й розвитку регіону, галузевих статистичних даних тощо. На наш погляд, концептуальні засади вдосконалення механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної влади в сучасній Україні мають бути спрямовані, у першу чергу, на:

- запровадження системи ІТ-підготовки та перепідготовки державних службовців України відповідно до інтелектуальних, психологічних та компетентнісних вимог інформаційного суспільства з метою набуття практичних вмінь та навичок використання сучасних інформаційно-комунікаційних та програмно-технологічних інструментів;
- створення в Україні цілісної системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади як єдиної взаємопов'язаної мережі структурних підрозділів різних гілок влади та відповідних баз даних, громадських аналітичних центрів, засобів масової інформації тощо, які у

своїй сукупності дозволили б адекватно представляти інформаційний образ країни, областей та низових адміністративно-територіальних одиниць, всебічно відображати реальну та перспективну картину економічного, соціально- політичного, духовно-культурного тощо розвитку міст, районів, областей та країни в цілому;

- формування загальнодержавного інформаційного управлінського простору, який би забезпечив доступ до загальнодержавних і галузевих баз даних, налагодження й координацію інформаційних зв'язків між гілками, інституціями та структурами органів публічної влади, постійний контроль якості та актуальності інформаційних потоків, їх ефективного застосування в процесах публічного управління, перетворення існуючих служб та підрозділів ІАЗДМДА з переважно інформаційно-довідкових на аналітично-прогностичні;

- законодавче врегулювання та систематизація інформаційно-комунікаційних відносин в Україні, чітке нормативно-правове визначення відповідних функцій інституцій та органів державної влади;

- забезпечення інформаційного суверенітету держави як однієї з форм захисту національних інтересів у сфері цифровізації даних, встановлення чіткої межі між правом на доступ до інформації та державною таємницею, недопущення невмотивованого утаємничування суспільно вагомої інформації з боку розпорядників публічної інформації;

- прискорений розвиток ІТ-систем, програмно-технологічного забезпечення та новітніх інформаційних технологій в органах державної влади, цифровізації документообігу та публічної інформації в системі публічного управління країни, використання геоінформаційних технологій для створення багатоцільових геокадарстрів: земельного, лісового, водного, екологічного, транспортної інфраструктури тощо.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній кваліфікаційній роботі наведено теоретичне узагальнення і вирішення науково-теоретичного завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретичних засад механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної виконавчої влади, узагальненні та розробці на основі наукового аналізу практичних пропозицій щодо вдосконалення процесів формування й функціонування таких механізмів в системі державного управління України, що дало змогу дійти наступних висновків:

1. Здійснено інституційно-системний та структурно-функціональний аналіз змістовної сутності інституту інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів влади шляхом виокремлення та визначення характерних ознак таких складових як функції та принципи, мета й завдання, етапи та процедури, суб'єкти та об'єкти, що надало змогу підійти до визначення сутнісного змісту інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів публічної влади як відповідної підсистеми публічного врядування, що, у свою чергу, становить собою самостійну систему з певною ієрархією структурних елементів-підсистем, функціонально покликаних до виконання окремих завдань та наділених для того відповідними повноваженнями. При цьому кожен з етапів, кожна з процедур інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади мають сприяти підвищенню загальної ефективності публічного управління шляхом забезпечення процесів підготовки, ухвалення й реалізації публічно-управлінських рішень через постачання суб'єктів-керівників органів державної влади якісним інформаційно-аналітичним забезпеченням на основі своєчасної, достовірної, неупередженої, професійної та повної аналітичної інформації.

2. Охарактеризовано ключові функції та сегменти структурно-функціонального механізму інформаційно-аналітичного забезпечення органів

державного управління (управлінську, інформативну, комунікативну, діагностичну, організаційну та пізнавально-ментальну), як відповідної системи структурних та функціональних елементів комплексного механізму державного управління. Встановлено, що функції системи інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління впливають із завдань такої системи та обумовлюють існування структурного підрозділу, який би забезпечував виконання зазначених функцій. Здійснено класифікацію механізмів державного управління за такими класифікаційними ознаками як: методи та стиль управління, масштабність впливу та суб'єкт управління, функціональне призначення, універсальне призначення, використовувані ресурси, інституційно-правові форми.

3. На основі життєвого циклу державно-управлінського рішення запропоновано системну модель механізму інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної влади, яка формується у адміністративно-правовому, проблемному, організаційно-управлінському, змістовно-функціональному, професійно-кадровому та програмно-технологічному середовищі й структурно-функціонально складається з п'яти основних блоків: інформаційно-пошукового, аналізу та прогнозування, підготовки аналітичного документу, моніторингу та аналізу ухваленого державно-управлінського рішення та блоку доступу до внутрішніх і зовнішніх баз даних.

4. Визначено зміст та тенденції сучасного стану процесів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів місцевої державної виконавчої влади на прикладі двох обраних місцевих державних адміністрацій м. Києва. Встановлені в результаті проведеного дослідження тенденції та проблеми ІАЗДМДА в Україні систематизовано у семи блоках-кластерах: парадигми переходу до інформаційного суспільства, реформування системи органів публічного врядування України, структурної координації та узгодження між різними органами влади, захисту інформаційного простору та інформаційної безпеки держави, нормативно-правового забезпечення інформаційних

відносин, програмно-технологічного забезпечення ІАЗДМДА, кадрового забезпечення структур ІАЗД органів публічного врядування.

5. Доведено необхідність створення в Україні цілісної єдиної національної системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади з інтегрованими базами даних стосовно різних сфер публічного врядування, соціально-політичного, економічного та культурного стану й розвитку регіону, галузевих статистичних даних тощо. Обґрунтовані концептуальні засади вдосконалення механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності місцевих органів державної влади в сучасній Україні, спрямовані, у першу чергу, на формування загальнодержавного інформаційного управлінського простору та створення в Україні цілісної системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади як єдиної взаємопов'язаної мережі структурних підрозділів різних гілок влади та відповідних баз даних, громадських аналітичних центрів, засобів масової інформації тощо, які у своїй сукупності дозволили б адекватно представляти інформаційний образ країни, областей та низових адміністративно-територіальних одиниць, всебічно відображати реальну та перспективну картину економічного, соціально-політичного, духовно-культурного тощо розвитку міст, районів, областей та країни в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Про інформацію: закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 № 809-р. // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/809-2013-p>.
4. Про Національну програму інформатизації: закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // База даних (БД) «Законодавство України»/Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-vr>.
5. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України № 539/97-ВР від 23.09.1997 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/go/539/97-%D0%B2%D1%80>
6. Про схвалення Концепції створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 № 857-р // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2013-p>.
7. Бутко М.П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування / М.П. Бутко // II міжнар. наук.-практ. конф. «Інформація, аналіз, прогноз – стратегічні важелі ефективного державного управління». – К., 2018. – С. 35 – 40.

8. Гаман Т. Вдосконалення організаційно-правового механізму інформаційної діяльності місцевих державних адміністрацій: Автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Т. В. Гаман; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Л., 2016. – 20 с.
9. Григор'єв В. Деякі аспекти інформаційного забезпечення державного управління в сучасних умовах [Текст] / В. І. Григор'єв // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2016. – № 2. – С. 76–80.
10. Гришин В. Інформаційні системи як ефективний засіб забезпечення прийняття управлінських рішень органами державної влади [Текст] / В. Гришин // Вісник Книжкової палати. – 2017. – № 5. – С. 29–32.
11. Дегтяр О. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень у діяльності органів державної влади [Текст] / О. А. Дегтяр // Теорія та практика державного управління. – 2018. – Вип. 3. – С. 30–36.
12. Дітковська М. Аналіз системи інформаційного забезпечення органу державної влади на регіональному рівні [Текст] / М. Ю. Дітковська // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. – 2018. – № 4. – С. 339–343.
13. Дітковська М. Моделювання системи інформаційно-аналітичного забезпечення обласної державної адміністрації [Текст] / М. Ю. Дітковська // Теорія та практика державного управління. – 2018. – Вип. 4. – С. 138–144.
14. Дітковська М. Формування інформаційного забезпечення в системі державного управління: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / М.Ю. Дітковська ; НАН України, Рада по вивч. продукт. сил України. – К., 2018. – 20 с.
15. Дубас О.П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті : монографія / О. П. Дубас. – К. : Генеза, 2016. – 208 с.
16. Дяченко Н. Методологічне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування

[Текст] / Н. П. Дяченко // Теорія та практика державного управління. – 2017. – Вип. 4. – С. 194–199.

17. Дяченко Н. Прогнозування в органах державної влади: організаційно-правовий аспект: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Н.П. Дяченко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України – К., 2018. – 20 с.

18. Ібрагімова І.М. Організація системи інформаційної підтримки державного управління (загальні аспекти комунікаційної політики) / І.М. Ібрагімова // Аналіт. записки з розробки напрямків держ. політики / уклад. В.С. Романов, О.І. Кілієвич. – К. : Вид-во УАДУ, 2018. – С. 33 – 51.

19. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування : посібник для муніципальних посадовців / Кирило Рубановський, Оксана Федорович, Андрій Дуда ; заг. ред. : Оксана Федорович ; ГО «Агенство з розвитку приватної ініціативи». ІваноФранківськ : [б. в.], 2019. 96 с.

20. Карпенко О. Функціонально-технологічні механізми інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / О. В. Карпенко ; Акад. муніцип. упр. – К., 2017. – 20 с.

21. Карпенко О.В. Удосконалення термінології у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління / О.В. Карпенко // Держ. упр. та місц. самоврядування : тези ІХ Міжнар. наук. конгресу, 26 – 27 берез. 2019 р. – Х. : Магістр. – 2019. – С. 36 – 37.

22. Кисельов В. Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та вдосконалення інформаційного забезпечення в системах державного управління як нові стратегії адміністративних перетворень [Текст] / В. Б. Кисельов // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – 2019. – Вип. 1. – С. 348–361.

23. Корнійчук О. Інформаційна діяльність місцевих органів виконавчої влади (на прикладі Рівненської та Хмельницької областей): автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / О. В. Корнійчук ; Львів. регіон. ін-т держ. упр., Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Л., 2018. – 20 с.

24. Котковський В. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень у діяльності органів державної влади [Текст] / В. Р. Котковський // Теорія та практика державного управління. – 2019. – Вип. 4. – С. 132–138.

25. Ліпенцев А. В., Поляк О. В. Основні напрямки формування механізмів надання управлінських послуг органами державної влади // Теоретичні та прикладні питання державотворення : зб. наук. пр. 2018. Вип. 2. URL : http://www.oridu.odessa.ua/9/im/vip_2.pdf

26. Луценко С. Механізми інформаційного забезпечення публічної влади в Україні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / С. М. Луценко ; Клас. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2016. – 20 с.

27. Пархоменко В. Інформаційне забезпечення місцевого самоврядування при наданні послуг населенню: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.04 / В.П. Пархоменко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х., 2019. – 18 с.

28. Петренко І. Експертно-аналітичне забезпечення державної політики: автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / І. І. Петренко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2017. – 20 с.

29. Половцев О. Інформаційне забезпечення органів державної влади в умовах українських реалій: правовий аспект [Текст] / О. В. Половцев, С. М. Луценко // Публічне управління: теорія та практика. – 2019. – Вип. 2. – С. 5–12

30. Попова С. М. Адміністративно-правовий статус податкових органів України: монографія/за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: Золота миля, 2017. 386 с.

31. Практичні елементи інформаційно-аналітичної роботи : метод. реком. / уклад. : С.О. Телешун, О.Р. Титаренко, І.В. Рейтерович, С.І. Вировий ; за заг. ред. д-ра політ. наук С. О. Телешуна. – К. : Вид-во НАДУ, 2017. – 60 с.

32. Проскура К. П. Зарубіжний досвід організації податкового адміністрування. Економічний часопис – XXI. 2017. № 7–8. С. 30–33.
33. Пугач А. Оптимізація постановки цілей та вироблення завдань у системі інформаційноаналітичного забезпечення державного управління України [Електронний ресурс] / А. О. Пугач. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2018. – № 8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_8_9
34. Пугач А. Сутність процесу інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної виконавчої влади в Україні [Електронний ресурс] / А. О. Пугач. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2016. – № 8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2010_8_6
35. Саричев Ю. Інформаційно-аналітичне забезпечення як вид інформаційного забезпечення в системі державного управління [Текст] / Ю. О. Саричев // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. Серія : Державне управління. – 2017. – № 3. – С. 120–126.
36. Сидора В. Організаційно-правовий механізм комунікативної діяльності органів влади: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / В. С. Сидора ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х., 2018. – 19 с.
37. Сніцаренко П. Роль та місце інформаційного забезпечення в системі державного управління [Текст] / П. М. Сніцаренко, Ю. О. Саричев // Державне управління: теорія та практика. – 2016. – № 1. – С. 46–56.
38. Соколов А. Інформаційні технології в організації інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління [Текст] / А. В. Соколов // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 5. – С. 86–88.
39. Стаценко-Сургучова Ірина. Організаційно-правові засади інформаційно-аналітичної роботи в органах державної податкової служби України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / І.С. СтаценкоСургучова ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь, 2018. – 20 с.

40. Степанов В. Інформаційно-аналітичне забезпечення системи державного управління [Електронний ресурс] / В. Ю. Степанов. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2017. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2015_1_14

41. Степанов В. Механізм інформаційно-аналітичного забезпечення державної інформаційної політики [Текст] / В. Ю. Степанов // Теорія та практика державного управління. – 2017. – Вип. 3. – С. 139–145.

42. Реформування податкової системи України: сучасні виклики та орієнтири: монографія/за заг. ред. П. В. Пашка, Л. Л. Тарангул. Київ: Новий друк, 2015. 570 с.

43. Таїров Анар Іслам огли Інформаційне забезпечення функціонування органів державної влади: автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.03 / А. І. Таїров; Нац. акад. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2016. – 20 с.

44. Терещенко Д. Організаційно-правове забезпечення комунікативної діяльності місцевих органів влади: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Д.А. Терещенко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х., 2019. – 19 с. 10

45. Труш О. Інформаційно-аналітичні засоби забезпечення державного управління у провідних країнах світу: досвід для України [Текст] / О. О. Труш, О. П. Гудима, І. С. Новік // Теорія та практика державного управління. – 2018. – Вип. 3. – С. 287–295.

46. Україна медійна : на порозі інформаційної революції [Текст] : моногр. / Олександр Бухтатий, Олександр Радченко, Гліб Головченко. [За науковою редакцією д. держ. упр., проф. Радченка О. В.]. – К. : Видавець СВС Панасенко, 2017. – 208 с.

47. Уманський Ю. Інформаційне забезпечення системи державного управління: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Ю.В. Уманський ; Клас. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2018. – 20 с.

48. Фурман Р. Інформаційне забезпечення органів державної влади: проблеми та шляхи їх подолання [Текст] / Р. Ф. Фурман // Університетські наукові записки. – 2019. – № 1. – С. 357–361.

49. Чала Н. Система інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління розвитком переваг країни [Текст] / Н. Д. Чала // Теорія та практика державного управління. – 2018. – Вип. 1. – С. 122–129.

50. France // Assets Tracing Country Profiles/Anti-Corruption Working Group. June 2017. P. 24–27. URL: http://www.bmjv.de/SharedDocs/Downloads/EN/G20/Asset%20Tracing%20Country%20Profiles.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

51. FICOBA: Fichier national des comptes bancaires et assimilés // CNIL: офіц. сайт Нац. комісії з питань інформатики та свободи. 2 septembre 2016. URL: <https://www.cnil.fr/fr/ficoba-fichier-national-des-comptes-bancaires-et-assimiles>.

ДОДАТОК А

ПОГОДЖУЮ

Голова Подільської районної
в місті Києві державної адміністрації

_____ 2018 року

Відомості про стан виконання плану роботи відділу організаційно-аналітичного
забезпечення роботи голови
за II півріччя 2018 року

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці	Стан виконання
	Виконання окремого доручення голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 24.05.2016 №20 щодо формування щомісячного плану заходів за участю керівництва, з урахуванням професійних свят, визначних дат та річниць.	щомісячно		виконано: сформовано 6 місячних планів
	Проведення аналізу інформації, котра надається структурними підрозділами та комунальними підприємствами райдержадміністрації за результатами роботи для висвітлення на офіційному веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації (пп. 1, 2 протоколу апаратної наради з керівниками структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 31.01.17 №5).	щомісячно		виконано: листи від 02.05.2018 №25/1 31.05.2018 №33 31.07.2018 №48 03.09.2018 №53 28.09.2018 №58 01.11.2018 №64 30.11.2018 №73
	Підготовка інформації щодо реагування на критичні матеріали про роботу Київської міської влади, Подільської районної в місті Києві державної адміністрації, які розміщуються у мережі Internet.	по мірі появи критичних матеріалів		не надходило
	Опрацювання звернень громадян з питань, які надходять на адресу Подільської районної в місті Києві державної адміністрації через сторінку району в соціальній мережі Facebook та повідомлення заявника про результати розгляду.	по мірі надходження звернень		виконано: 5 звернень
	Планування робочих поїздок голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щотижнево		виконано
	Підготовка тижневого плану роботи голови (прийоми, зустрічі, наради)	щотижнево		виконано

	Планування робочого дня, прийомів, підготовка щоденного плану голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	виконано
	Забезпечення безперебійної роботи приймальні голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	виконано
	Робота з документами через систему електронного документообігу АСКОД.	постійно	виконано
10.	Участь в організації та проведення прямої «гарячої» телефонної лінії голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щомісячно	виконано
11.	Підготовка прес-релізів, анонсів, оголошень та інших інформаційних матеріалів для висвітлення на веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації та на сторінці району соціальній мережі Facebook.	постійно	виконано: новин - 890; інформаційних повідомлень від структурних підрозділів райдержадміністрації - 555; оголошень - 55; анонси - 36; розпорядження Подільської РДА - 200; створено нові розділи та інформаційні банери до них
12.	Здійснення фотозйомки та опрацювання фотоматеріалів з урочистих подій за участю голови району, заступників та керівників структурних підрозділів.	по мірі проведення заходів	виконано
13.	Розміщення інформаційних та фотоматеріалів на веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації та на сторінці району в соціальній мережі Facebook.	постійно	виконано: фотоальбомів - 366; - інших фотоматеріалів - 102
14.	Оновлення інформації, редагування та зміна даних на веб-сайті Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі потреби	виконано
15.	Опрацювання інформаційних запитів від засобів масової інформації, організація коментарів та зйомок за участю голови району, заступників та керівників структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі надходження запитів	опрацьовано 75 інформаційних запитів
16.	Підготовка привітань, виступів з нагоди визначних дат, ювілеїв та державних свят.	по мірі потреби	виконано: 15 привітання/зве звернення

17.	Моніторинг інформаційного простору на предмет висвітлення діяльності Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щоденно		виконано
18.	Підготовка, реєстрація та контроль за виконанням окремих доручень голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно		zareєстровано 28 окремих доручень
19.	Опрацювання планів заходів структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації з метою висвітлення інформації про головні події в районі.	щотижнево		виконано
20.	Підготовка та збір інформаційних матеріалів для проведення зустрічей, нарад, прес-конференцій, «круглих столів», «гарячих ліній», інтерв'ю та виступів за участю голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі проведення		виконано
21.	Участь в організації проведення звіту голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації відповідно до рішення Київської міської ради від 09.02.2017 №832/1836 «Про громадський звіт щодо роботи районних державних адміністрацій».	один раз на півріччя		проведено 29.08.2018
22.	Ведення запису юридичних осіб на особистий прийом до голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно		виконано

ДОДАТОК Б

ПОГОДЖУЮ

Голова Подільської районної
в місті Києві державної адміністрації

_____ 2019 року

Пропозиції щодо плану роботи відділу організаційно-аналітичного забезпечення роботи
голови на IV квартал 2019 року

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
	Виконання окремого доручення голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 15.01.2019 №3 щодо формування щомісячного плану заходів за участю керівництва, з урахуванням професійних свят, визначних дат та річниць.	щомісячно	
	Проведення аналізу інформації, котра надається структурними підрозділами та комунальними підприємствами райдержадміністрації за результатами роботи для висвітлення на офіційному веб-сайті (веб-порталі) Подільської районної в місті Києві державної адміністрації (пунктів 8 та 9 протоколу апаратної наради з керівниками структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 15.01.2019 №2).	щомісячно	
	Підготовка інформації щодо реагування на критичні матеріали про роботу Київської міської влади, Подільської районної в місті Києві державної адміністрації, які розміщуються у мережі Internet.	по мірі появи критичних матеріалів	
	Опрацювання звернень громадян з питань, які надходять на адресу Подільської районної в місті Києві державної адміністрації через сторінку району в соціальній мережі Facebook та повідомлення заявника про результати розгляду.	по мірі надходження звернень	
	Планування робочих поїздок голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щотижнево	
	Підготовка тижневого плану роботи голови (прийоми, зустрічі, наради).	щотижнево	
	Планування робочого дня, прийомів, підготовка щоденного плану голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	
	Забезпечення безперебійної роботи приймальні голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	
	Робота з документами, які надходять до відділу, у тому числі через ІТС ЄПД «АСКОД».	постійно	

10.	Участь в організації та проведення прямої «гарячої» телефонної лінії голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щомісячно	
11.	Підготовка прес-релізів, анонсів, оголошень та інших інформаційних матеріалів для висвітлення на веб-сайті (веб-порталі) Подільської районної в місті Києві державної адміністрації та на сторінці району в соціальній мережі Facebook.	постійно	
12.	Здійснення фотозйомки та опрацювання фотоматеріалів з урочистих подій за участю голови району, заступників та керівників структурних підрозділів.	по мірі проведення заходів	
13.	Розміщення інформаційних та фото- матеріалів на веб-сайті (веб-порталі) Подільської районної в місті Києві державної адміністрації та на сторінці району в соціальній мережі Facebook.	постійно	
14.	Оновлення інформації, редагування та зміна даних на веб-сайті (веб-порталі) Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі потреби	
15.	Опрацювання інформаційних запитів від засобів масової інформації, організація коментарів та зйомок за участю голови району, заступників та керівників структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі надходження запитів	
16.	Підготовка привітань, виступів з нагоди визначних дат, ювілеїв та державних свят.	по мірі потреби	
17.	Моніторинг інформаційного простору на предмет висвітлення діяльності Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	щоденно	
18.	Підготовка, реєстрація та контроль за виконанням окремих доручень голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	
19.	Опрацювання планів заходів структурних підрозділів Подільської районної в місті Києві державної адміністрації з метою висвітлення інформації про головні події в районі.	щотижнево	
20.	Підготовка та збір інформаційних матеріалів для проведення зустрічей, нарад, прес-конференцій, «круглих столів», «гарячих ліній», інтерв'ю та виступів за участю голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	по мірі проведення	
21.	Участь в організації проведення звіту голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації відповідно до рішення Київської міської ради від 09.02.2017 №832/1836 «Про громадський звіт щодо роботи районних державних адміністрацій».	відповідно до графіку (два рази на рік)	
22.	Ведення запису юридичних осіб на особистий прийом до голови Подільської районної в місті Києві державної адміністрації.	постійно	